

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egy évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 e
 Nelyben kárhoz kordva:
 Egy évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 e
 Vidékre postán szállítva:
 Egy évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 e

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétvége és
 ünnepi napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 Amennyiben kármentes visszaküldés
 vagy megfizetés nem vállalkozik.
 Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.
 Helyi árak 3 fillér.

NAGYVÁRAD, szept. 12.

A gabonakereskedelem.

(K. Ö.) A budapesti börze a gabonakereskedelem szószólójának csapott fel és egyik jelentésében szomorúan panaszkodik arról, hogy minden keresetág között a kereskedők sorsa most a legrosszabb. A mi pedig leginkább fáj a börzének, az az a körülmény, hogy a míg a többi keresetágak az állam gondozását élvezik, a kereskedelem magára van hagyva.

Nem tudjuk megérteni, hogy mire jó ez a sopánkodás. Mert ha arról van szó, hogy a börze a mai válságos idők fölött akar elmélkedni, azt értjük. Mert a mit a kereskedő mond, azt ugyanazzal a joggal mondhatja az iparos és mezőgazda is. De ha a börze jajgatásának az a célja, hogy a törvényhozás és társadalom figyelmét elterelje azoktól a reformoktól, melyek a magyar mezőgazdaság megerősödése érdekében szükségesek, úgy alaposan csalódott. Mert velünk együtt a magyar sajtónak egy tekintélyes része részen van és a politikai helyzet tisztulásával fokozott erővel fogja követelni a szükséges reformok megalkotását.

Értjük ez alatt a fedezetlen határidő-üzlet eltörlését és a gabonaeladás állami támogatás mellett való szervezését.

Ugyan kell-e nagyobb hipokrizis, mint oly jelentést a nagyközönség közé dobni, mintha a gabonakereskedelem érdekeit az állam figyelemre sem méltatná, míg a többi kereseti ágakat bőven segívezi.

Ezt az állítást semmiképp sem lehet a valósággal megegyeztetni. Mert törvényhozásunk egy negyed századon át egyebet sem tett, mint a kereskedelem érdekében és annak szabadságáért hozott törvényeket. Am jó. Adjunk a kereskedelemnek privilégiumokat mindaddig, míg ezeket a kiváltságokat az ország közgazdasága érdekében érvényesíti.

A kereskedelem legyen szabad, de ne fadjuljon el. A szabad kereskedelem, a szabad ipar és ezekhez hasonló jelszavak kezdik hitelüket veszíteni, mert kezdjük belátni, hogy az ezekkel a jelszavakkal megindult politika lehetővé teszi az erős és furfangos boldogulását és sirját ássa a gyenge elemeknek.

A gabonakereskedelmet illetőleg pedig köztudomású dolog, hogy nálunk oly kiváltságokban van része, mint sehol máshol. A gabonatorzsde évtizedeken át neblantsvirág, az az államférfiu pedig még nem született meg, a ki hozzá mer nyulni.

A fedezetlen határidő-üzlet intézményszerű biztosításával oly fegyvert ad a kereskedelem kezébe, mely a gazdák és fogyasztók szervezetlensége mellett kizárólagos árképző tényezővé fejlődött.

A börzetanácsban pedig a gabonakereskedelem oly hatalmas pártfogóval bír, mely szalvusz konduktuszt biztosít neki mindazokban az esetekben, mikor oly üzletet csinál, melynél a kereskedelmi szokásokat figyelembe veszi ugyan, de százszorosan arcul csapja az erkölcsöt.

Mit szóljunk a vidéki gabonakereskedelemtől? Kinek az akarata érvényesül a vidéki gabonapiacokon, ha nem a kereskedő? Mint szervezett hadsereg

vonulnak fel a piacra és rákényszerítik árdiktáló akarataikat az eladó gazdákra, kik kényre-kedvre ki vannak nekik szolgáltatva. Lehet-e itt arról beszélni, hogy az állam a mezőgazdát az illetéktelen ármeghatározó tényező ellen megvédelmezné?!

A kereskedelemnek nem az a baja, hogy az állam mellőzné, hanem csupán az, hogy tultengett. A tisztességes gabonakereskedelemnek mindig pártját fogtuk, de az üzérkedést, mely a gabonauzsorára alapítja boldogulását, felesleges szervnek tartjuk közgazdasági életünk testén. Eppen a magyar kereskedelemnek az az eleme, mely a tisztességtelen verseny útján kereste élefeltételeit, ásta alá a magyar kereskedelem jó hírét. Ennek a létezése következtében sürgetjük a fennemlített reformokat. Nem kell azonban, hogy a börze azonosítsa magát ezzel az elemmel, mert ez nagyon különös színben tünteti fel a börzét.

Panaszra minden kereseti ágának oka van. A panasz jogosultsága azonban attól van függővé téve, hogy ki milyen mértékben produktív tényezője közgazdasági életünknek.

A válság.

A politikában ma már a legteljesebb szélcsend állott be. Minden faktor tisztában van azzal, hogy ez az a szélcsend, amely rendszeren nagy viharokat szokott előidézeni. S minden jel arra mutat, hogy ennek a viharoknak a kitörése nemsokára várható.

A pártközi konferenciára vonatkozó terv mindinkább háttérbe szorul, már csak azért

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Mária-nap.

Nevedre — tekintsd csak! — a táj kivirul. —
 Még tegnap az ősz szele jára
 S búsan sietett el a sárga mezőn
 Az őszi nap enyhe sugára . . .

Nevedre ma mintha csak új kikelet
 A mennyből a földre borulna;
 Halld: csattog a dal s körülöttem ezer
 Parányi virág nevet újra.

Nevedre — tekintsd csak! — az arc ki-
 derül. —
 Még tegnap a gond üle rajta
 Es elkeseredve fakadt az ajak
 Sors ellen ezernyi panaszra . . .

Nevedre ma felvidul a szomorú.
 Neved üde, tiszta lehellet,
 S mint márczius ifju sugára: fakaszt
 Tarlott sziven égi szerelmet.

Dr. Krüger Aladár.

Királygyilkosság.

Irt: Tarczai György.

Raguzai Jakab udvari kamaratiszt fiatal özvegye, Sáfár Józsa nyugtalanító gondolatokon tépelődve jár-kei föl és alá szobájában. Szerelmet esküdött Alberico da Barbionának, Kis Károly király magával hozott szicíliai alabárdosai kapitányának. Ez nyugtalanítja.

Leánykorában belső komornája volt Mária királynőnek, Nagy Lajos leányának; neki köszönheti, hogy előkei férjet kapott s mikor özvegyesgre jutott, kegyelmes uróje ajándékozta meg az olasz-utczai házzal Budavárában,

a hol egy év óta lakik. Midőn a főurak hívásának engedve itt termelt Kis Károly, kapitányát az övével szomszédos házba szállásolták el. Daliás lovag volt az új szomszéd; ő nem kerülte az alkalmat, hogy megismerkedjék vele s alig hogy megismerkedtek, beléje szeretett.

Pár héttel ezután Kis Károly, a ki Nagy Lajos királynak, legnagyobb jóltevőjének megfogadta, hogy leánya trónja ellen nem tör, megfosztotta tőle Mária királynőt. — Kiskarácsony előestéjén koronázták meg s a gyermekarcu, kicsitermő, szőkifürtű fejed lmet azóia nem látták aranyos hintóján Budavára utcáin keresztül robogni: a királynők palotájába költözött. Barbiano seregével itt maradt, tőle tudta meg Józsa, hogy Mária királynő s anyja maga adta oda a koronát a nápolyi királynak; mert belátták, hogy a büszke és zabolátlan magyar főurakat nem fékezheti meg asszonyi kéz. Harmincznyolcz napja még csak, hogy az új király a magyar trónusra lépett,

Telefon 143.

Friedländer Herman

Nagyvárad, Kolozsvári-utca, Templom-tér.

Telefon 143.

Legujabb divatu uri és leány kalap formák,

posztó, nemez és bieberből diszítve is a 362

legolcsóbban kaphatók a kalapgyárban.

Kalapok ujjá alakítása olcsón eszközöltetik

is, mert az ilyen konferenciáknak nem lehet más, csak akadémikus értelme. Még vannak ugyan, a kik hisznek valamicskét a pártközi konferencia sikerében, de ezeknek a száma folyton apad. Ma már ugyszólván senki sincs a fővárosban, aki a kibontakozásra alkalmasnak látszanék.

Ma már gróf Apponyi is elutazott a fővárosból és így egyetlen politikus sincs itt, a ki a válságban szerepet játszhatna. Közben pedig a türelmetlenség és ezzel együtt az elégedetlenség folyton növekedik. A törvényen kívüli állapot magára az államra nézve egyre nagyobb válságokkal fenyeget. A kaszárnyákba is bevonult a politika.

Ilyen körülmények közt mindegyre előtérbe nyomul az az óhaj, hogy a képviselőház összehívassék. Az ellenzéki képviselők közt megindult az áramlat, hogy kérni kell a Ház összehívását abból a czélból, hogy a válság elintézését sürgezzék.

Andrássy Gyula gróf a királynál.

Andrássy Gyula gróf tegnap reggel felutazott Bécsbe, ahol délelőtt 10 órakor a király kihallgatáson fogadta. A kihallgatás egy óra hosszat tartott. Andrássy gróf tegnap d. u. visszaérkezett Budapestre, de sem a szabadalvú pártkörben nem jelent meg, sem politikuskokkal nem érintkezett. Hir szerint Andrássy gróf kihallgatása a válságon semmit nem lendített, s a gróf minden eredmény nélkül jött el a királytól.

A török-bolgár háboru.

London, szept. 12.

Altalános az a vélemény, hogy a háboru Törökország és Bulgária közt elkerülhetetlen. A Keletről érkező jelentések bizonyítják, hogy egyedül Bulgárián mulik, háboru lesz-e, vagy béke? Viszont az itteni diplomáciai körök arról is meg vannak győződve, hogy a bolgár kormány már nem bírja lecsendesíteni a maczedon mozgalmat s noha eleinte ily módon remélte terveit megvalósíthatni, most már, mikor a zendülés elhatalmasodott, szívesen működnek közre a zavarok elsimitásában.

de immár Sáfár Józsa is tudja, hogy Barbiano tévedett: a királynő ellenségei Kis Károlynak, a kitől szigorúsága miatt egymás után elpartolnak a főurak, még azok is, a kiket ő emelt magas tisztségre. A budaiak is mind hangosabban zúgolódnak ellene, a mióta városukat elhagyta, itt hagyván garázda zsoldosait s Raguzai Jakab fiatal özvegyének a szívét kétségemészti, nem bűn-e, hogy most is szereti a villogó szemű nápolyi kapitányt, a ki áldott jó királynője halálos ellenségének az emberei közül való.

— Szakitanom kell vele — suttoja s az asztalra roskad fájdalmában. Az ablakon kopogtatnak. A fiatal asszony fölrezen. Letörli könyeit s odasiet. Azt hiszi, hogy Barbiano vemedett e kései látogatásra, noha sötét este van már s ő olyankor sohasem szabadulhat el a királytól, csak késő éjjel tér vissza naponként O-Budára. Ma már meglátogatta egyszer, mit akar ismét? Hirbe hozza; pedig ha igazán szeretné, óvakodnék ettől, véli az asszony és elfüggönyözte az ablaktáblát, hogy vékép elutasítsa lovagját.

A »Daily Telegraph«-nak táviratozzák Szófiából: A bolgár kormány mindenképen iparkodik a hatalmak kívánságát teljesíteni, de míg a bolgár határőrség nem képes az éjszákának idején a határon betörő maczedonbandákat vizsariasztani, addig török részről elősegítik a bandák benyomulását. A porta szítja a forradalmat, hogy a keresztényekkel könnyebben elbánhasson. Növeli a veszedelmet, hogy a bolgár lakosság is a maczedon bandákkal rokonszenvez. Most már lehetetlenség, hogy Bulgária idegen hatalom beavatkozása nélkül leverhesse a felkelést.

A Daily Telegraph szerint a hatalmak nem hajlandók közbelépni akár Törökország, akár Bulgária kéri is az intervencziót. A mi az esetleges háborut illeti, Bulgária changeai nagyon csekélyek, mert a bolgár csapatok és erősítmények felszerelése s fegyverzete fogyatékos. Illetékes körökben bizalmatlansággal viseltetnek a bolgár kormány ellen. A bizalmatlanságot szítja az a felhívás, amelyben Bulgária Angolországtól és Amerikától két millió fontot kér, hogy a mozgalom leverése után nemzetközi rendőrséget szervezzen. Itt azt hiszik, hogy ezzel az összeggel a felkelést akarják támogatni.

Ferdinánd fejedelem veszedelemben?

Berlin, szept. 12.

Szófiából táviratozzák a »Lokalanzeiger«-nek: Euxinogradban nagy a rettegés, Várnából csapatok jöttek a fejedelem őrségének megerősítésére. A fejedelmi palotát szigoruan őrzik és senki sem juthat be szoros vizsgálat nélkül. Nem tudni, vajjon merényletet fedeztek-e fel s azért rendelték-e el a szokatlan intézkedéseket. A fejedelem és a Cankovisták ellenségesen állanak szemközt egymással. Stambulov egykori híveit egytől-egytől eltávolították a hivatalokból. A Cankovisták féktelenül támadták a fejedelmet.

A bolgárok érdekében.

Lelcester, szept. 12.

Egy munkásszövetségi kongresszus határozatot hozott, melyben a maczedonai bolgárok

mészárlása felett felháborodását fejezi ki és felkéri a kormányt a bolgárok javára való közbelépésre.

Báró Calice a szultánnál.

Konstantinápoly, szept. 12.

Báró Calice osztrák-magyar nagykövet tegnapi kihallgatásának célja az volt, hogy köszönetet mondjon Ferencz József királynak születésnapja alkalmából kifejezett szerencsekívánataiért a szultánnak.

Inség a macedonai görögök közt.

Athén, szept. 12.

A macedonai görög konzulok jelentése szerint az egész termés meg van semmisítve és éhínség várható. A kormány és Görögország több városa elhatározta, hogy az inségesek részére azonnal segítőakciót indítanak.

A pestis betegek ápolói.

Váratlan megjelent Európában a pusztulást lehellő fekete halál. Az ujjongó, a büneiben dobzó Francziaországban ott áll a tenger parton a nyüzsgő óriás kőtömben.

Tekintetére megfagy a vér az erekben. Lehelletére üszkös holttestek rognak a porba. Marseille lakói kétségbeesetten menekülnek s a mint közülök egy-egy összeroskad a fekete asszony lehelletétől, a többiek szétfutnak.

Nincs aki melléje álljon, a ki enyhítse a gyilkos fekete árnyékkal küzködő kinját. Mert drága ám az élet. A veszélyeztetett, az önző, az élveket kereső élet!

És eljönnek az Ur Krisztus leányai, azok a sápadt, meggyalázott, kigunyolt leányok: az apácák. Oda állanak a szenvedők mellé, a hit vigaszával, a szeretet melegével, a lemondás alázatával a mi Urunkra bizva életüket.

S az Francziaország, a mely az önfeláldozás e csodalelkű martirjait sanyargatta, elnyomta, kirabolta, most könnyősen nézi, hogy azok a sápadt apá-

— Eressz be Sáfár Józsa, Raguzai Jakab tisztes özvegye — szólal meg halkan az ablak alatt Simontornyai István íródjákja. — A királynő főlovászmesterétől hozok üzenetet. Sürgeős üzenetet.

Józsa meglepetten siet az udvarra nyíló ajtóhoz s félretolja reteszét.

— Az Istenért, mi történt? — kérdi izgatottan a belépő jövevénytől.

— Semmi — feleli ez s az asztal mellé ül. — Az emberek ugyan vad hírekről beszélnek. Szófiabeszéd. Eddig semmi sem történt. De ha te is úgy akarod, holnapról fogva ismét Mária királynő szent István elrablott koronája. Ne félj — folytatja az őszbecsavarodó íródiák megnyugtató hangon, mikor a nő megdöbbenéssel teljes tekintettel mered rá. Csak azt tedd meg, hogy Barbiano lovag holnap délnél hamarabb ne hagyja el házatát.

Az asszony elpirul. Hát már az egész világ beszél visszoujáról, melyet a legcsekélyebb vétek sem szennyezett be? Hiszen még azt sem engedte meg kedvesének, hogy megcsókolja. Ez az ember — a királynak főudvar-

nokai pedig bizonyára azt hiszik, hogy becstelét is földáldozta érte, mikor tőle olyasmint kívánnak.

— Nem tartóztathatom. Szakítani fogok vele. Már meggondoltam a dolgot, hogy nem lehetek a felesége annak, a ki a bitórló hívei közül való. Most, hogy gyanuba is vettek, annál is inkább kiadom utját.

Elhatározott hangon mondta ezeket Józsa, de az öreg diák kiérezte a fájdalmat, mely szavain átrezgett.

— Senki sem gyanúsít. Tudja az egész világ, hogy mindig büszke s becstelen voltál. Barbiano is uton-utfélen panaszkodik ridegséged miatt. O feleségévé akar tenni. Ha elősegíted tervét, köznemes lány létedre is palotahölgyévé számelt ki királynőnk. Jövendőbelidnek magas hivatalt szántak. A talián lovag ugyan duzzogni fog eleintén, de majd megbékül s te boldog leszel.

Rejtélyesnek tűnt föl Józsa előtt László diák beszédje s még sem jutott eszébe, hogy értelmének világosabb meggyarazására szólítsa. Szíve mekkönvebbült, midőn tudatára

Az iskola idény beálltával különböző alaku kötökosarak, iskolatáskák, melyek legolcsóbb árakban lesznek árusítva. Továbbá nagy választék gyermekkosárakban, utazó kosarakban stb.

Számos megrendelést kérve kiváló tisztelettel

OPPENHEIM F. VILMOS kosáráru kereskedése

401.

Nagyvárad, Fő-utca, Barts-ház.

Nagymennyiségben megérkeztek
szőlő szállító kosarak

5 és 10 kilós űrtartalommal.

ezék hálából utját igyekeznek vágni a Franciaországra zuduló veszedelemnek. Mikor nincs ember, aki ápolná a haldokló embereket, akik az óvintézkedéseket teljesítik, a kik fertőtlenítenék a halottak holmiját. Jönnek az apácák mindent megbocsátva a szeretet nevében.

A pestisveszedelemre vonatkozó távirataink a következők:

A marseillei pestisveszedelem.

Páris, szept. 12.

A marseillei lakosság közt nagy a rettegés, noha a hatóságok titkolják azt és hivatalos részről mindent elkövetnek, hogy a külföld előtt jelentéktelennek tűntessék fel az egész eseményt. A spanyol belügyi kormány szigorú rendszabályokat léptetett életbe a hajóközlekedés ellenőrzése körül, vesztegzárát rendelt el s a kikötőtől távol tartja az idegen hajókat. Azokat a gőzösöket, amelyek a Konstantinápolyból fertőzötten érkezett hajóval egyidejűleg horgonyoztak a kikötőben, deszinficiálták s még most is felügyelet alatt tartják. Genuában minden hajóra, amely a spanyol partokról jön, kimondták a vesztegzárkötelezettséget.

Páris, szept. 12.

A lapok marseillei jelentése szerint új három pestisgyanus esetet állapítottak meg. Ezek közül kettő a Girit-féle lemezpapirgyár közelében történt. Az egyik beteg tegnap meghalt.

Páris, szept. 12.

A Petit Journal jelentése szerint a Marseilleben pesti gyanus tünetek között megbetegedett 19 személy közül 13-an meghaltak.

A villamos világítás előkészítése.

— Bizottsági tanácskozás. —

Három hónap múlva Nagyvárad új közvilágítást nyer. A gáz- és petróleum lámpák helyett kigyúlnak a villanykörtek.

Hogy mennyivel lesz előnyösebb az új világítás, a közeljövő megmutatja. Egy bizonyos; az, hogy az eddig petróleummal világított, de

állandóan sötétségben levő kisebb és külsőbb utcákon is lesz némi állandó világítás.

A világítási bizottság tegnap délelőtt hosszabb ülést tartott, amelyen több fontos részletet beszéltek meg.

Bordó Ferenc főjegyző elnöklése alatt jelen voltak a tanácskozáson: Bozóky Béla, Kőszeghy József városi főmérnök, Belányi Imre villamtelep igazgató, Csordacsics Ferenc városi építész és a Ganz-társulat képviselőjében Ábel Ignác művezető.

A szükséghez képest 135 lámpával több lesz, mint eredetileg tervezve volt. Erre a törvényhatóság 6000 koronát szavazott meg. Mivel azonban a 135 lámpa csak 3916 koronába kerül, a bizottság elhatározta, hogy a fennmaradó 2004 koronából a káptalan-sortól a Nagytemetőig és a gyermekmenhelyig kiépíteti a villanyvezetékét s így ezen utak is világítva lesznek. Ez az intézkedés helyes, de már az maga különös, hogy az eredeti tervből kihagyták a temetőig terjedő utvonallal világítást, holott ezen az úton állandó forgalom van, mert a vasuti személyzet jó része itt közlekedik.

A szükséges árammérőkre a Ganz-gyár ajánlatot tett. Mielőtt azonban az ajánlat fölött határozná a bizottság, több nagyobb céget fölhívna ajánlattételre.

A transzformátorokra a szakbizottság elfogadta a Ganz-cég ajánlatát; a transzformátorok darabonként 200 koronába kerülnek. A fali szekrények készítése iránt a helyi iparosoknál tudakozódnak.

Az üzemhez szükséges szén szállítására nyilvános árlejtést hirdetnek; az olajra nézve akként határoztak, hogy két hónapig próbára a Nikolson-czégtől szerzik be s aztán a tapasztalatokhoz képest az igazgató tegyen előterjesztést az olaj mikénti beszerzésére. A szerszámok szállítására a Ganz-cég ajánlata nem megfelelő. E tárgyban a legközelebbi ülésen határoznak.

A villamtelepen szükséges második kut készítését az év elején elejtették. A főmérnök most feltétlenül szükségesnek tartja a 2-ik kutat. Ezt elhatározták és pedig vagy a Pecze mellé, vagy a vársáncz mellé. Próba furásokat eszközölnek.

A vizóra felállítására 1600 korona volt felvéve. Ezt a kérdést azonban elnapolták.

A telep igazgatója szükségesnek tartja egy hidmérleg felállítását, míg a főjegyző ezt feleslegesnek tartja. Kiadták a mérnöki hivatalnak, hogy tegyen javaslatot.

A kapcsolásokra a Ganz-cég ajánlatot tett, azonban a bizottság részletes költségvetést kíván.

Ezzel véget ért az ülés.

UJDONSAGOK.

Mária nevenapja.

A mi Urunk Jézus Krisztus édes anyjának, a Boldogságos Szűznek nevedennepét ülik ma világszerte a katolikusok milliói. Forró hálával eltelve szíveikben keresi fel e napon a hívők serege a bold. Szűz tiszteletére emelt helyeket, hogy bemutassa hódolatát előtte, a ki nekünk Megváltót adott.

Nagy ünnepe a mai nap Magyarországnak, a Regnum Marianum-nak, ahol a Mária-kultusz igen erős alapon áll.

Az egyház mindazon hívőknek, kik e napon áhitatos tiszta szívvvel járulnak az Ur asztalához, teljes búcsút engedélyezett. Ma Szűz Mária nevenapján az összes katolikus templomokban ünnepélyes szent misék és prédikációk lesznek.

A közeli Köröss-Tarján községben ma egyuttal templombúcsu van, mely alkalmából az ünnepi nagymiséét *Bunyitay Vincze* kanonok tartja s *Lindenberger János* theologiai tanár prédikál.

Szép templomi ünnep lesz ma Belényesen. *Molnár János*, a Kisasszony-napján fölszentelt áldozár tartja ma első miséjét a belényesi r. kath. plébánia templomban. Manuductoroként *Grócz Béla* prépost-kanonok fog szerepelni. A szent beszédet *Pálffy Béla* főreálisk. hittanár mondja.

Ugyiszintén *Tötteleken* is lesz templom-ünnep, hol dr. *Vucskics Gyula* nagyvárad-újvárosi plébános fog misézni és prédikálni.

A mai nap Nagyváradon — vásár-vasárnap lévén — munkaszünet nem lesz.

Dankó Pista.

Ünnepi fényben ragyog a Népszínház. Együtt ül a ragyogó díszes közönség. Egy sápadt, lobogó szemű cigányt ünnepelnek, aki valahol a szegedi temető zugában pihen. De egyszerre felsír a hegedű. Rezegve, lágyan kél s a dal betölti a ragyogó nagy termet, betölti a sok ezernyi lelket és ott sajog a *Dankó Pista* keserű fájdalma az ezernyi ember lelkében újjászülvén, életre kelve az a nótás nagy lélek, mely ott lobogott nagy tüzes szemében, most ott lebeg a Népszínház fényes termében és száll

ébredt annak, hogy a királynő is jó szemmel nézi az olasz kapitánnyal való viszonyát s hálától buzogott, a miért a fejedelmi nő még most sem feledkezett meg róla, az egyszerű asszonyról s ismét elhalmozza kegyelmével. Megszolgálja neki, vesz erőt lelkén az elhatározás s pillanatnyi töprengés után megszólal.

— De nem ártok ezzel jó híremnek, László bátyám?

— Mindent fel kell áldoznunk királynőnkért. De ne ijedj meg, hugom, ártatlan játék az egész. Apád jóbarátom volt. Hiszed-e, hogy romlásodat akarnám?

Az asszony vendége becsületes arczába nézett s tagadólag intett fejével.

— Hát megteszed — mondta ez s távoznia készült. — Ugy bánj vele, mintha vőlegényed volna.

Az ajtó előtt László diák még egyszer lelkére kötötte Józsnak, hogy délnél előbb semmi áron se eressze el kedvesét; mert különben kudarczot vallanak a csinynyel, melyet Kís

Károly ellen terveznek, a melylyel trónjára segítik a jogaitól megfosztott királynőt, a nélkül, hogy valakinek baja esnék.

*

Késő délután volt, midőn másnap Alberico da Barbiano a szép özvegy asszony házából kilépett. A szoko tnál is korábban kereste föl reggel s megfogadta Károly király udvarmesterének, Denticeének a tanácsát.

— Vissza utazom hazamba. Addio mia cara! — Ezzel köszöntött be Józsnak. A szép fiatal nő láthatólag elrészékenyült.

— Visszajövök, ha csókkal pecsételjük meg a hűség esküjét — vigasztalta ő. Kedvese ellenkezett, de a mikor neki eszébe jutott, hogy a király korán délelőtre rendelte udvarába s távoznia készült, közelebb simult hozzá és maga tartóztatta. Csókjától megámorosodott a kapitány feje, a nő élénk beszélgetésre gerjedt; bizalommal tárta föl szerető szívet, bohó tervekét kovácsolt s ő megfedkezett magáról, a király parancsáról. Csak akkor jutott eszébe,

hogy már távoznia kellett volna, midőn az utca felől egyre közeledő, csörrenő zaj ütötte meg fülét.

Bebek György országbiró páncezlos-serege vonult ki a várból; az asszony felismerte vezértükét.

— Táborba szállnak — mondta kedvesének, a kit talpig fölfegyverkezett csapatok nyugtalanúságba ejtettek. A tél elmúlt, ő is magáévá tette Józsa nézetét, a ki nyakába kapaszkodott karjaival, midőn ismét tollbokrétás süvege után nyult s vállába akasztotta köpenyét, a marasztaló szavak ellenére búcsuzni készülvén. Barbiano ereiben fölforr a vér, magához szoritotta a kedv sét s a csókok özönével borította el föllángoló, üde arcát. A király parancsára mitsem gondolt többé, marasztaló beszédjének engedve, ebédre is Józsnál maradt s oly otthonosan érezte magát az asztalánál, mintha férje lett volna...

— Azt hiszi, hogy feleségül veszem — mormogja a kapitány, a mint az Olasz-utca sarkán befordul s elmosolyodik. Megvan róla

Az őszi ujdonságok megérkeztek!

Róth M. utóda

kalap és uri divat üzletébe.

Férfi- és női ruhák óriási választékban és méret szerint is a leggyorsabban készíthetők.

Férfi, női és gyermek cipők kizárólag a legjobb készítmény.

Egyedüli raktár a világhírű **Fowues** angol gyártmányu női és férfi keztükben.

... száll tovább, míg lesz aki megérti a magyar dalt.

Most az ország első színháza ünnepli. Pedig De hiszen olyan banális ez az örökös pedig. Örökös szomorú sorsa a bánatos dalt termő lelkeknek, hogy a közöny dermesztő hidegében ellobog-nak, elégnék a nehéz nagy nyomorúsággal küzdve...

Emlékezzünk csak... Mikor itt járt az a roskadozó beteg ember. Lelkéből kincset érő melódiák fakadtak. Idegeiben vajdó dalok harmoniája szongott, — s neki hatosokért kellett hegedülnie a mindennapi száraz kenyérért.

A Bazár-kert akácvirágos illatában ott ült fejét a zengő húrokra hajtva. Ünnepi csendben szállt tovább a dal és beosont ide a lelkünkbe s azóta hordtuk, terjesztettük tovább... tovább.

De ugyan hányan jöttek el és hányan mit sem törődtek vele? ...

De egyszer aztán mégis köréje gyűlt egy ország népe... Mikor eltemették. Mikor elszakadtak a csodás harmoniát keltő húrok, mikor megállott a nótatermő szív dobogása. Az akáczillatos tavasz sötét lett. Egy nemzet szórta be virággal s kísérte a szegedi temetőbe a bánatos sápadt cigányt.

Szép nagy ünnep hivalkodta és hivalkodja újra, hogy: *ő a miénk!* —os.

Nagyvárad Püspökfürdő-Féliczfürdő.

		Személyvonat							
Nagyvárad áll.	7.38	9.50	—	—	4.44	—	—	8.58	
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54		
V. Velenceze >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10		
Rontó >	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29		
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.30		
Féliczfürdő >	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.54		

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

		Személyvonat							
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	8. —	5.34	7.20			
Rontó >	8.37	10.49	—	8.05	5.41	7.25	9.53		
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	8.11	5.51	7.31	10.00		
V. Velenceze >	9.04	11.16	12.00	8.27	6.08	7.47	—		
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	8.45	6.24	8.05	10.30	11.13	
N.-várad áll. érk.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.34		

győződve, hogy az övé lesz a fiatal özvegy a nélkül, hogy az oltár elébe állana vele.

— A magyar nő sem különb, mint az olasz asszony — villan föl lelkében a gondolat.

Aztán eszébe jut, hogy illő dolog, ha még ma menti ki magát királya előtt. Visszafordul háza elé. Lovása komor képpel lép elébe a pitvarban.

A király udvarmestere délelőtt kétszer küldött utána, jelenti s pecsétes levelet nyújt át urának. A kapitány fölbotja s ismét elmosolyodik. A királyt időnkint oktalan félelem fogja el s ilyenkor zsoldosait akarja látni, a kiket Mária és Erzsébet királynők iránt való tisztelete miatt Budavarában hagyott szálláson. Nem baj, ha csak estére vezet vissza seregét palotája elé; noha bolond dolog, hogy az parancsa nélkül nem mozdulhat el egy lépésnyire sem, mióta a budai polgárok panaszra keltek a szerte gárázdzálkodó zsoldosok ellen.

Félóra múlva paronaszó rian föl a várbeli utcákon. Barbiano kapitány dőlözegen lovagol serege élén. Szeme a távolban révedez: közelesemul-sztása jutott eszébe; de csakhamar megnyugtatta lelkét; az udvarmestert fogja okolni elmaradása miatt, a kinek tegnap adott tanácsa vitte a kísértésbe. A mint a szombati kapun kere-ztülteget, szemei elé tárul a Duna elbájolóan szép völgye, melyet véges-vegig megaranyoz a pirosló égbolt szelid verőfénye. Alkonyodik; a kapitánynak eszébe jut, hogy holnap olyankor fog reá várni a szép özvegyasszony s jókedvében rohamra

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 percig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

TAJÉKOZTATO.

Szept. 14. A Gyorsíróegyesület közgyűlése d. u. 6 órakor a főreáliskola tanácstermében.

Szept. 15. A Gazdasági Egylet választmányi gyűlése d. u. 8 órakor a megyeháza nagytermében.

Szept. 27. Katholikus legényegylet szüreti mulatsága a Fekete Sasban.

Régészeti és történelmi múzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8—6 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Virilisek a városnál és megyénél.** Nagyvárad város jövő évi viriliseinek összeírása czéljából az adóhivatal által kiállított lajstrom közzemlére van kitéve. Az ez elleni felszólalások, valamint az adó kétszeres számítása iránti bejelentések szept. 14-én délelőtt 9—12 óráig, szeptember 15-én pedig d. e. 9—12. és délután 3 órától 5 óráig adandók be az igazgató választmányhoz. Biharvármegye igazoló választmánya szeptember 18-án délelőtt 10 órakor tart ülést, amikor a névjegyzék ellen beadott felszólalásokat bírálják el.

* **Uj titkos tanácsos.** Gróf *Csáky* Zeno szepesmegyei főispánt belső titkos tanácsossá nevezték ki. A kinevezést Budapesten irta alá a király. A kinevezést kapcsolatba hozzák a tátrai erdővásárlásokkal, amelynél a főispán hasznos szolgálatokat tett a kormánynak.

* **Biharvármegye közgyűlése.** Biharvármegye törvényhatósági bizottsága szerdán, szeptember hó 16-án tartja őszi közgyűlését. Ezzel is pár száz ügy kerül elintézésre, de kiválóbb fontosságú alig kerül közte. A Deák Ferencz születésének 100 évfordulóján Budapesten tartandó emlékünnepre küldöttség megy a vármegye képviselőjében. — Debreczen városának azon átiratát, hogy II. Rákóczy Ferencz és társai hamvainak hazaszállítása iránt feliratot intézzen a vármegye, az állandó választmány pártolásra ajánlja.

* **Kinevezés.** *Ritók* Zsigmond, a nagyvárad királyi ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe *Dérczy* József végzett joghallgató, díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká nevezte ki.

vezényli embereit. Az ezeryni lovasság szélvészéknél reptül le a várhegy lejtőjén, tovább a hegyek alján, az Ó-Buda felé húzódó országúton s Felhévizen túl, mintha valami eleven várkastya nőtt volna ki a földből. Bebek György pánczélos vitézei állanak a szűk Dunaparton a szicíliai zsoldosok ellen szegzett kopírákkal.

Barbiano visszabököl lovával, serege ijedten széjjl-irebben. A kapitányt lánczra verik, a pánczélos-csapatok a királyi székvárosba viszik, a honnan most már akadálytalanul térhetnek baza a budai polgárok, a kik reggel a szomszéd város piacán rakodtak ki áruikkal. Ők hozzák először a rémhirt Budavarába; a csöndes utcák hirtelen megelevenednek, a megdöbbenés moraja száll végig rajtuk, nyomban rá a királynők páriján lévő diadalkiáltá a.

Sáfár Józsa ablakában fölve ábrándozik jövőjéről. A királynő kíváncságot betöltötte, kedvesének szívet izzó lángra gerjesztette. Kis Károly pár nap múlva gyűrűt vált Mária királynővel, mondta Barbiano ebédnél s akkor ők is egybekelnek.

Csillogó tervei szövése közben titi meg fülét az utcai zaj. Józsa kíváncsian nyitja föl ablakát.

— Megölték a királyt! — rian föl ablaka alatt a kiáltás. Az asszonynak fejébe tódul a vér, tagjai reszketnek, ajkán valóthasozató kacaj fakad. Görcsös kaczagásának órákig sem szakadt vége. Megbolondult szegény.

* **A kir. kath. jogakadémia új tanéve.** A nagyvárad kir. kath. jogakadémia 1903—1904. tanévének ünnepélyes megnyitása holnapután, kedden délelőtt fog végbe menni. Délelőtt 9 1/2 órakor Dr. *Némethy* Gyula jogakadémiai hit-szónok *Veni Sancte*-t tart a prémontrei templomban. Utána gyűlekezés a jogakadémia disztermében, ugyanott Dr. *Bozoky* Alajos igazgató tanév-megnyitó beszédet tart s végül Dr. *Persz* Adolf jogtanár *Liberalismus* és *ethika* cz. értekezését fogja felolvani. A tanév-megnyitó ünnepélyre érdeklődő vendégeket is szívesen lát a jogakadémia.

* **A katonaság készenlétben.** A rendzavaró szoczialisták a szerda esti véres tüntetés óta izgalomba tartják a város lakosságát. A féke vesztett, felizgatott csöcselék fenyegetőzik, bosszura készülődik, s városszerte rémhírek keringenek: — No majd vasárnap! Vért iszunk! stb. Az eleinte gyermekes fenyegetéseknek tekintett rémhírek mind komolyabb szint öltének a két szoczialista vezér letartóztatása óta s a rendőség éjjel nappali örködése daczára csoportulások történnek. Nagyobb megismétlődő veszedelem megelőzésére szombat éjszakától kezdve a rendőség a katonaság készenlétét kérte, mire a 37-ik gyalogezredet fegyverbe állították és zavar-gások esetén az egész ezred készenlétben áll. Ez mindenestre a lakosság megnyugtására fog szolgálni. Viszont mint éjjeli órákban értesülünk, a szoczialisták is idegesen készülődnek a mai demonstrációra, *Ehrenfeld* letartóztatása a központi szoczialistákat is fellázította és szombat éjjel több szoczialista agitátor Nagyváradra utazott. Egyszersmind a mezőtelegdi szoczialistákat is értesítették a készülő tüntetésről s éjjel a vidékről több száz szoczialista megérkezését várják.

* **Rongálják a villamos vezetékét.** A villamos világítás utcai berendezését most készíti a Ganz-czég. A közönség azonban nagyon rongálja a berendezést. Közel 700—800 porcellánt összetörtek már eddig, de a kábel-ekben és sodronyvezetékben még több kárt tettek. Most még csak anyagi kárt okoz ez a rongálás, ha azonban a vezetékét használatba veszik, sok szerencsétlenséget, veszélyt okozhat ez a gondatlanság és könnyelműség. A világi-tási szakbizottság felhívja a rendőség figyelmét erre a körülményre. A villamos oszlopokra különben figyelmeztető táblákat szegeznek, amelyen óva intik a közönséget a vezeték barmind érintésétől.

* **Esküvő.** *Bernáczek* József városi vezetéki szerelő tegnap délután tartotta esküvőjét a Szent László-templomban *Móro* Imre gözmalmi főmolnár kedvs és bájos leányával, *Móro* Mariskával. Az ifju párt dr. *Vuuskics* Gyula plébános eskette s megható szép beszédet intézett az ifju párhoz. Az esküvőn díszes közönség volt jelen.

* **Péter király kölcsöne.** Közvetlenül trón-ralépése után Péter király minden követ mozgató, hogy nagyobb kölcsönhöz jusson, mert vagyonát felemésztette az Obrenovics-dinasztia ellen évek óta folytatott agitáció. Eleinte öt milliót akart szerezni a szerb király, de sehol sem kapott még ennél kevesebbet sem. Végre hosszas fáradozás után a napokban sikerült Naville-nek, az O tomán-bank párisi igazgatójának egy szerb pénzcsoportot összehozni, amely hajlandó volt Péter királynak *egymillió frankot kölcsönözni 3 százalékos*

kamat mellett, azonban meglehetősen súlyos feltételekkel, amennyiben havonként 30.000 frankot kellett volna a czivillistából törlesznie a királynak. Most aztán ez a kölcsön is kutba esett. A legutóbbi események következtében ugyanis a pénzcsoport elszéledt s halani sem akar többet arról a bizonyos millióról.

* **A Bihar-kávéház megnyitása.** Pár év alatt a Bémer-tér lett a diszes kávéházak központja s Ujváros modernség és disz dolgában elmaradt a diszes olasz-i új kávéházak mögött. Ma azonban Ujvárosnak is megnyílik a modern, az olasz-i kávéházakkal vetekedő látványossága: a Bihar-kávéház. Mindazt, ami a fényűzésre és a kényelem elérésére szolgál, pazarul egyesíti magában ez az új kávéház, melynek gazdája *Gyárfás Pál*, teljesen modern szellemű ember, aki érti a módját, hogy kell mai napság a közönség kedvében járni s igényeit mindenben kielégíteni. A kávéház buffettel és sörccsarnokkal is ki lesz bővítvé s így igazán mindazzal ellátja a vendéget, amit szeme-szája csak megkíván. A Bihar-kávéház ma nyílik meg és előreláthatólag állandóan zsúfolt találkozóhelye lesz a közönségnek.

* **A gör. kath. püspöki uradalom kezelése.** *Radu* Demeter nagyváradi gör. kath. püspök tegnap vette és vizsgálta át a püspöki uradalom ügyeit. Ez alkalommal Belényesben az uradalmi tiszteket gyűlésre hívta össze s előadta a jövő gazdálkodásra vonatkozó kívánságait. Kijelentette *Radu* püspök, hogy az összes uradalmi tiszteket megerősíti és az uradalom vezetését ismét *Gera Sándor* főtitkára bízta. Lendületes szép szavakban intette a tiszteket serény gazdálkodásra, hogy támaszai legyenek a reá váró nagy munkában, hogy erősítve az uradalom jövedelmi forrásait, teljesítse a tőle méltán várt feladatot mindenki vel szemben.

* **Az örökbefogadott magyar gyermek.** Münchenből távozoznak. Az itteni rendőrség hét magyar embert tartóztatott le, akik nagy csomó embert fosztogattak ki azzal az ürügyvel, hogy két éves magyar fiút adnak örökbe. Egy itteni lapban adták ki a hírdetést s a sok jelentkezőből először is tizenöt márkát kértek költségekre, majd ismét hatvan-hatvan márkával zsarolják meg azokat az embereket, akik minden áron magyar gyermeket akarnak örökbefogadni. Persze, eszük ágában sem volt Budapestre utazni a gyermekért s végre a türelmüket vesztett emberek feljelentették őket. Az az érdekes a dologban, hogy kétezerhatszáz márkát harácsolnak így össze a szadélgók.

* **Rablás a mária-radnai templomban.** Az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek a radnai templom sekrestyéjének ablakán a keresztvasaknál a falat kibontották, a keresztvasat a falból kivéve elhajlították s az ablakot betörve, a sekrestyébe hatoltak. Ott egy nagy perselyben voltak a misepénzek, azt föltörték s körülbelül 300 koronát elvittek. Szerencse, hogy a sekrestyében levő drága miseruhákat és kelyheket nem bántották, sem pedig a sekrestyén át a templomba nem hatoltak, hol szintén sok drágaság van. A tettesek a viszonyokkal ismerős egyének lehettek, kik tudták, hogy mi hol és merre van. A radnai csendőrség erőlyesen nyomoz. Ferencz Ferdinánd trónörökös tudvalevőleg csak a napokban járt a radnai Mária-templomban és szintén nagyobb összeget tett a perselybe.

* **Tímáregények sztrájkja.** Tegnap Bécsben mi tegy ez a tímáregény felmondta a munkát a kisiparosoknak és nagy kikészítőknél és nagy részét már sztrájkba állottak. A munkások béremelést és kilencz óras munkanapot kívánnak. A lapok azt jelentik Mährsch-Schönbergből, hogy a Friedrich Derr-féle selyemgyár 135 munkása dijkülböbözetek miatt sztrájkol. A lapok ezenkívül Mährsch-Osztrauból azt jelentik, hogy a vitkovici kőszénbánya Eleonora-

és Betsina-tárnájának összes munkássága Dombrauban bérkülönbségek miatt tegnap este beszüntették a munkát. Egy bizalmas természetű ülésben elhatározták, hogy a mährsch-osztraui kerület bányahivatalánál kérni fogja az egyeztető bizottság egybehívását és ma újból fel fogják venni a munkát. A nyugalmat sehol sem zavarták meg.

* **Eljegyzés.** *Garay Góza* városi számtiszt, a városi tisztikar tevékeny, derék fiatal tagja eljegyezte *Tarján Mariskát*, *Tarján Ferencz* m. á. v. vonatvezető kedves, szép leányát.

* **Agyonlőtte a fiát.** Megrendítő szerencsétlenség történt csütörtökön éjjel a sziráki szőlőkben. *Babják Mihály* szőlőpásztor nagyon szigorú ember volt nemcsak a hivatalában, de odahaza családjában is. *Babják* felesége a napokban megvolt szorolva pénz dolgában. Férjétől nem mert kérni, hanem 17 éves *István* nevű fiát küldötte a szőlőhegyre, ahol férje volt a csősz, hogy az idő alatt, míg férje a vacsorát a konyhóban fogyasztja, szedjen egy kosár szőlőt, hogy azt elárusíthassa. A fiu ki is ment és javában vagdalta a szőlőfűrtöket a mikor az apja arra került és észrevette, hogy valaki szedi a szőlőt. A sötétségben azonban az öreg csősz nem ismerte fel a tolvajt. Rákiáltott ugyan néhányszor, de a fiu nem mert megszólalni. Emiatt aztán *Babják* célbavette a sötét alakot és rálőtt. A lövés után éles sikoltást hallott *Babják*, aki mikor a meglőtt embert közelebből megnézte, abban saját fiára ismert, aki még élt ugyan, de már vonaglott. A szerencsétlen fiút hazaszállították, a hol iszonyu kínok között meghalt. Amikor *Babják* megtudta, hogy fia az anyja biztaására ment ki szőlőt lopni, agyon akarta löni a feleségét, de ebben a szándékában a rokonság megakadályozta. *Babjákot* a törvényszéki kiküldöttek megérkezéséig a csendőrség őrizet alatt tartja.

* **A krokodilus gyomra.** Londoni lap írja: Ugy látszik, nemcsak a struczmadárnak s a czápának van félelmetes gyomra. A krokodilus is felette szolid és ruganyos emésztőszervekkel van ellátva. Erre mutat legalább az a távirat, amit egy angol társaság, mely a Tugela mellett vadászik, küldött a londoni természettudományi egyesületnek. Kedden nagy krokodilust lőttek le, melynek a gyomrában a következő dolgokat találták: egy kis borjut, egy emberi koponyát, egy ezüst orálánczot, női cipőt, drágakövekkel díszített arany cigaretta tárczát, diótörőt, vasuti jegyet, a *Times*-nek egy számát eléggé olvashatlan állapotban s egy üveg pezsgőt. Az okos krokodilus a pezsgőt valószínűleg azért nyelte le, hogy a diótörőt s a *Times*-t — könnyebben megemészthesse.

x Felhívjuk olvasóink becses figyelmét **Kecskeméty István** (Lukács György-utca sarok), jóhírnévték örvendő vendéglőjére, mely jó konyhájáért, és tisztán kezelt italaiért és előzékeny, pontos kiszolgálásáért minden tekintetben elismerést érdemel.

x **Az általános érdeklődés** ma teljesen *Czibér Imre* nagyváradi felé irányul, az őszi és téli idény összes divatujdonságait hatalmas nagy választékban találjuk a fenti czégnél, hogy a legkényesebb igények is itt kielégíthetnek. Az áruház vevőközönségének cly rendkívüli kedvezményekkel kedveskedik, melynek igénybevételét ajánljuk a n. é. közönség különös figyelmébe.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét *Andriiska Jenő* uri és női divatkereskedő cég lapunk mai számában közölt hírdetésére.

x **Tánczintézet megnyitása.** *Kovács Tivadar* ballétmester folyó évi szeptember hó 24-én nyitja meg 3 óra terjedő tánczintézetét a *Zöldfa szálloda dísztermében*. Az oktatás a berlini tánczművészeti Akadémián elfogadott francia módszer alapján történik és főleg az összes divatos szalon társas és műtánczokat (*Boston* és *Cake Walk* is tananyagul véve) főszólyt fektetve a testképzésre, aethetikai alapon. *Beiratkozhatni és értekezni* lakásán: *Bethy Ödön*-u. cza 11. sz. a. és a *Zöldfa szálloda lépcsőház* melletti irodában. 411.

x **Csemegeszdő!** Legfinomabb fajokból, kilója *husz kr.* *Mertz Nándor* utóda czégnél, Nagyvárad, Körözs-utca, Telefon 448. szám.

x Olvasóink figyelmébe ajánljuk *Reisz* és *Forjesz* butorkereskedő cég lapunk mai számában közölt hírdetését. 296.

x **Állategészségügy.** Allattenyésztőket érdekelhet, hogy az idei londoni egészségügyi kiállításon *Dr. David Viktor*, észéki gyógyszer-táros *Antegrin* nevű háziállatok óv- és gyógy-pora általános nagy szenzációt keltett. Gyakorlatilag az *Antegrin* háziállatok belső bajainál nálunk is nagyszerűen bevált, állatorvosok és gazdák egyaránt dicsérik. Az *Antegrin*-t, mint stomachikumot és enyhe laxánst, a horv.-szlav.-dalm. királyi kormány is nemrég engedélyezte és jóvá hagyta, az országos vegytani intézet véleményezése alapján. Az *Antegrin* az egész monarchiában törvényesen van védve. 896.

x Felhívjuk t. olvasóink figyelmét **Oppenheim F. Vilmos** kosáráru kereskedésének lapunk mai számában közölt hírdetésére.

x **A szász cseh Svájc,** ezen természeti szépségeitől elragadó tája a földnek, az idén kényelmes és olcsó módon lesz megközelíthető, mert az Aussigban megtartandó iparkiállítás folytán különféle kéjvonatok — jelentékeny ármérsékléssel — fognak indítani. Aussig jelentékeny iparáról nevezetes s főleg az európai államok legnagyobb gyárainak egyike emelte annak hírnevét. A *Schicht-féle szappan- és gyertyagyár* nemcsak az ó-, de az újvilágban is tért hódított gyártmányainak, mert ki nem ismerné a *Schicht-szappant*? Aki már Aussigban van, nem fogja elmulasztani a cseh-szász Svájc ezen legszebb és legkeresettebb helyét meglátogatni.

x **Jó tanács.** Mindazoknak, kik jól és olcsón akarnak vásárolni, figyelmébe ajánljuk, hogy szükségleteiket *Wallerstein Fülöp* és *Fiai* bémer-téri áruházában szerezzék be. Hol mindent a legelőnyösebben lehet vásárolni. 405.

x Felhívjuk t. olvasóink figyelmét *Szabó* és *Hajnal* jóhírű fűszerkereskedő cég lapunk mai számában levő hírdetésére. 117

EGYESÜLETEK.

Gyorsírók közgyűlése.

A Nagyváradi Gábelsberger-Markovics-Gyorsíróegyesület f. hó 14-én azaz hétfőn d. u. 6 órakor a Főreáliskola tanácstermében közgyűlést tart, melyre ugy az egyesület tagjait, valamint az érdeklődőket tisztelettel meghívja. *Az elnökség.*

MULATSAG.

A Legényegylet szüreti mulatsága.

A nagyváradi Katholikus Legényegylet az idén is, hiven az előző évek hagyományaihoz, vig szüreti ünneppel teszi kedélyessé ezt az obstrukciós, ex-luxus világot. Az ünnepélyt szept. 27-én este a Fekete Sas dísztermében tartják meg s erre a következő meghívót bocsátották ki:

Isten áldja a tisztos ipart! Hivatalos idévény. Adatik indítára kívül czimzett urnak és b. családjának, hogy a nagyváradi Katholikus Legényegylet 1903. szept. hó 27-én szürettel a Fekete Sas szálloda nagytermében, a mikor is a nagyterem falán termelt összes szőlő leszüreteltetik. Erre a szüreti ünnepélyre kívül czimzett urat és b. családját tisztelettel meghívja a vigalmi bizottság, mint egyleti hegyközség. Belépti díj személyenkint 1 korona, családjegy 3 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Óvás. A rendezőség tiltakozik ama vád ellen, hogy felülfizetéseket nem fogad szívesen, de sőt még hírlapilag is nyugtáz, mentül többet, annál jobb.

A szüret hivatalos rendje pedig következő lesz:

Felvonulás Fekete Sasba az egyleti helyiségből este 8-kor.

1. Prológ. Keserői **Kendrella** János.
2. Duett. Eneklék **Papp** Ferenc és **Papp** László.

3. Férti karének.
4. Bajos Jeremiás. Monológ, vidáman előadja **Barso** Károly.

5. Még egy férfi karének.
6. Gergej lötyögése, meg egy pár jó nóta a közepiből. Elköveti: **Kürti** Lajos.

7. A ki ügyes ember jóllakhatik szőlővel, kiki a mit lop. A ki ügyetlen, az is jóllakhatik, de ha a pástorok megcsipik, kemény bírságot fizeset. Enyhítésül azonban a postás leánykák kedves egészségére! kívánják a szőlőt is, a fizetést is.

8. Világposta, a legszebb postás hölgyekkel: jutalom a legtöbb levelező lapot kapott hölgy részére és büntetés annak az urnak, a ki a legkevesebbet küldte.

9. Két nyeles szőlő kisorsolása.

10. Táncz a fiatalságnak virradtig. Még azon is tul. Az öregek bor mellett hervadnak éjfélig, a kinek az asszonytól kapukulcsa van, azon is tul.

A meghívókat legközelebb expedíálják.

TANUGY.

Rajztanfolyam tanítók részére.

Közoktatásügyi kormányunk és felettes iskolai hatóságaink a rajzoktatást az eddiginél helyesebb, észszerűbb és természetesebb irányba óhajják terelni. Nem maradhatunk a rajzoktatás terén sem mögötte a többi kulturálmoknak. Magyarország egész tanítószaga ritka lelkesedéssel karoita fel a rajzoktatás eddig elhanyagolt ügyét.

Nagyvárad lelkes és a korrallal haladni kívánó tanító karának óhajára egy e czélból rendezendő tanfolyamon a jelen tanévben különösen az elemi iskolai rajzoktatás módszereit fogom tárgyalni.

Felkérem ezek folytán mindazon t. hölgyeket és urakat, kik e tanfolyamon részt venni szándékoznak, hogy alulirotnál f. hó 20-ig jelentkezni sziveskedjenek.

A tanfolyam f. hó 24-én veszi kezdetét s mindenkor csütörtök d. e. fél 11-től fél 1 ig tartatik. Nagyvárad, 1903 szept. hó 10. *Szűts* Izsó, iparisk. igazgató.

Igazságszolgáltatás.

A vámpanama tárgyalása.

Pár év óta huzódik Nagyváradon a vámoknál elkövetett csalások ügyében megindított vizsgálat és bünper.

A szenzációs ügy végre holnap, hétfőn, szeptember 14-én főtárgyalásra kerül. A vádlottak: *Beczky* Artur volt vámfelügyelő és három társa, a kiket család büntette és hivatalos hatalommal való visszaélés vétségével vádol a királyi ügyészség.

A büntető tanács elnöke dr. *Fassie* Pál, szavazó bírák *Grámm* Sándor törvényszéki bíró és *Hermann* Aladár al-bíró lesznek, míg a vádat dr. *Baróthy* Pál kir. alügyész képviseli.

Mint halljuk, *Beczky* Arturt egyik neves budapesti ügyvéd védi. Összesen 64 tanu van bejelentve. A tárgyalás több napig fog tartani.

A „Nagyvárad“ sajtópere.

Emlékezetes az a hírlapi polemia, mely egy üzleti hirdetés nyomán keletkezett *Sas Ede* a *Nagyvárad* szerkesztője és *Mertz* Nándor fűszerkereskedő között.

Ugyanis *Sas Ede* élesen támadta *Mertz* hirdetését, mely egy kiló kávé vásárlásakor egy kiló cukrot ingyen ígér. A támadás oly kiméletlen hangú volt, hogy *Mertz* Nándor nyilvános rágalmozás című pört indított *Sas Ede* ellen.

Ez érdekes sajtópörben 16-án, szerdán lesz a nyilvános főtárgyalás a nagyváradai törvényszék előtt.

NYILTÉR.

Táncmulatság!

Van szerencsém igen tisztelt vendégeimet és jó barátaimat ez uton értesíteni, hogy

1903. szeptember hó 13-án, azaz vasárnap s az ezt követő vasárnapokon

házas táncmulatságot

rendezek, belépti-díj nélkül.

Izletes ételekről és tisztán kezelt italokról, valamint mérsékelt árak és pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

A zenét *Puj Sándor* zenekara szolgáltatja.

Számos látogatást kérve, maradtam

402.

kiváló tisztelettel

Kecskeméty István,

vendéglős.

Lukács György-utca.

Az őszi ujdonságok

uridivat cikkekben, u. mint:

Angol és belföldi kalapok,

fehérneműek, uri, női és gyer-

mek *czipőkben*,

nyakkendők, gallérok,

kézelők, sétabotok,

esőernyőkben megérkeztek.

Különösen bátorodom felhívni a t. közönség b. figyelmét *czipő-raktáramra*, a mely kizárólag a legjobb honi kézimunka és ugy kivitelben, mint minőségben felülmulja az összes külföldi gyártmányokat.

Határozott olcsó árak.

LEIPNIK MIHÁLY,

uridivat nagyáruháza

Nagyvárad, Bémert-ér.

Telefon 362.

338

Ország Sándor

zongoragyára

R. Palota. (Budapest mellett).

Alapított 1861-ben.

Ajánlja a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

uj orgonáit.

Elvállal javításokat a legjutányosabb árak mellett.

Kisebb orgonák raktáron!

112 Árjegyzéket kívánatra küldök.

S P O R T.

Lóversenyek Nagyváradon.

Nagyvárad őszi életének legmozgalmasabb napja szeptember hó 19. és 20-ika lesz, amikor a Biharmegyei Gazdasági Egylet lóversenyét tartja. Az ország számos ismert urlovasa szokott résztvenni a mi futtatásunkon. Az idei verseny kiválóan érdekes lesz, mert nagyszámmal történtek nevezések s így a totalizátornál is előreláthatóan eleven élet fog uralkodni.

A két napos versenyek programja a következő:

I. nap szept. 19.

I. Eladó sikverseny. II. Ürögdi akadályverseny. III. Szentmártoni gátverseny. IV. Zerge akadályverseny. V. Bónékuti sikverseny. VI. Svengali verseny.

II. nap szept. 20.

I. Eladó sikverseny. II. Nagy akadályverseny. III. Bihari gátverseny. IV. Iklódi gátverseny. V. Baró Mannsberg Ernő emlékverseny.

SZINHÁZ.

Jön a színház.

Itt a szezon. Az uj, a levélhullató szezon uj divatjával, uj szórakozásaival. A nyári szórakozásokban kipihent vagy kifáradt idegek ujakra várnak.

Megjött az első hír. Az uj szezonot hirdető színes nagy plakátok hirdetik: megnyílik a Bémert-éri fehér színház.

A sok érdekeset kínáló szezonra Somogyi a következő előleges színházi jelentést adta ki:

Tisztelettel értesitem Nagyvárad és vidéke n. é. közönségét, miszerint színi előadásaimat 1903. évi október hó 1 én megkezdem.

Művezetőségi személyzet: Somogyi Károly igazgató és főrendező, Erdélyi Miklós titkár, Keszler Eda, Krasznay Andor, Szathmáry Arpád szakrendező, Moll r. Ottó és Müller Mátyas karmesterek, F. Csizányi Vilma, Gömörj József sugók, Losonczy Gábor ügyelő, Csátár Győző könyvtárnok.

Előadó személyzet:

Nők: Agnely Irén énekesnő, társalgási. A. Hody Anna segédszínésznő, karnő. B. Horváth Irma táncosnő karnő Benkő Jolán komikáné. Berlányi Vanda naiva. D. Tóth Böske táncosnő, karnő. E. Kovács Mariska subrett, drámai szende. Fodor Szeréna karnő. G. Szabó Mariska karnő. Haller Irma operett szubrett, énekesnő. H. Czene Stéfánia

segéd-énekesnő, karnő. Horváth Irén karnő. K. Komáromy Eszter karnő. László Irén hősnő, társalgási. K. Kápolnai Juliska drámai szende, társalgási. Lengyel Margit karnő. Magda Eszti karnő, segéd-színésznő. Parlaghy Kornélia operett szubrett. Pataky Cornélia, operett szubrett. Pataky Anna segéd-színésznő és karnő. Pataky Vilma segéd-színésznő és karnő. Ruzsinszky Ilona opera, operett, coloratur, népszimű énekesnő. Sz. Suszter Mariska karnő. T. Pogány Janka operett komikáné. V. Sándor Mariska karnő. Zách Terka karnő.

Férjak: Antalfi Antal, kardalok, segéd-színész. Bérczi Gyula, operett buffo, komikus. Bognár János, drámai apaszínész. Békeffy Lajos opera, operett tenorista. Bartók Endre, kardalok, segéd-színész. Csátár Győző, basszista. Dési Alfréd, lyrai szerelmes, társalgási. Erdélyi Miklós, naturbursch. Gaidzsinszky Pál, kardalok. Halmay Lajos, segéd-színész, kardalok. Horváth Kálmán, opera, operette bariton, népszimű énekes. Juhász János, kardalok. Kesztler Ede, hős és jellem-színész. Krasznay Andor, salon komikus, kedélyes apa. Koháry Pál, kardalok. Losonczy Gábor kardalok. Miksai Emil, kardalok. Perényi József tenorista. Sós Károly, kardalok. Szarvay Sándor, jellem-színész. Szathmáry Árpád, komikus. Sziklay Miklós, buffo, komikus. Szőke Sándor, siheder szerelmes. Tóth Elek, bonvivant. Tarr Béla, kardalok. Vank István, segéd-komikus. Irmay Béla, kardalok. Kuttner József, kardalok.

22 tagu saját zenekar. Zenekarigazgató: Fleischer József.

Műszaki osztály: Bálint István főrnhatáros 3 segéddel; Raminger István fodrász 2 segéddel; Szilágyi Gyula díszmester 8 segéddel; Horváth József főkellékes 3 segéddel; Kiss Sándor irodaszolga.

A t. bérlők figyelmébe Ertesítem a t. bérlőket, miszerint bérlési helyeiket 1903 szeptember hó 21-étől szeptember hó 23-ig, mindennap délelőtt 9 órától 12-ig, délután 3-tól 5-ig a színház pőnzárhelyiségében kiválthatják. Az ez idő alatt ki nem váltott bérlési jegyek esetleges új bérlőknek adatnak ki.

Bérlethirdetés! Van szerencsén tudatni a n. é. közönséggel, miszerint a színház idénre 180 — vagy 90 — páros és páratlan előadásokra bérletet nyitok a következő feltételek mellett: Nagypáholy (180 előadásra) 756 frt, félbérletre 378 frt, többi páholy 180 előadásra 648 frt, félbérletre 324 frt, zsölle 180 előadásra 162 frt, félbérletre 81 frt, kőrszék 180 előadásra 129 frt 60 kr, félbérletre 64 frt 80 kr, támlásszék 180 előadásra 108 frt, félbérletre 54 frt. Bérleti feltételek: A bérlet két részletben fizetetik és pedig az első fele a bérletjegy átvételekor, a másik fele a 90-ik előadás napján. A bérlet annak teljes lejártáig fel nem bontható. Bérlet kezdete 1903 október 1-én. Bérelni lehet 1903 szeptember 21-től a színháznál d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-tól 5-ig. A bérlet eszközlését Erdélyi Miklós végzi.

Műsorom fel leli az összes fővárosi színházak legújabb újdonságait u. m.: »Ejj-li menedékhely«, »A korbács«, »Drótos tót«, »Pesti nők«, »Liliom Klári«, »Arany virág«, »Obrenovics Sándor«, »Bűnös asszony«, »Heidelbergi diákok«, stb. R-prizként pedig: a »Kisértetek«, Halbe »Ifju-ága«, »Furcsa háboru«, »Báránycák«, »Három testőr«, »Széchy Mária«, »Hunyady László«, »A nők barátja«, »Kegyencze«, »III.-ik Richard«, »Essex«, stb. vétettek fel.

Ezek után magamat s szintársulatomat a n. é. közönség párfogásába ajánlva, vagyok s maradok a viszontlátásig kész szolgáljuk

Somogyi Károly,
színiigazgató.

TAVIRATOK

Ő Felsége a galicziai hadgyakorlatokon.

Lemberg, szept. 12. Az előkészületek ő Felsége ünnepies fogadtatására a leg-szorgosabban folynak. A vasutról a helytartósághoz vezető ut, a hol ő Felsége több órát fog időzni, valamint a r. kath. székesegyházhoz vezető ut ünnepiesen

föl van diszitve, számos nyilvános és magánépület gazdagon fel van lobogóva. A városba jelentős számú idegen érkezik. A városban már tegnap óta nagy az élénkség. (M. T. I.)

A vajudó válság.

Budapest, szept. 12. (Saját tud. táv.) Politikai körökben nagy meglepetést okozott a Hazánk tegnapi cikke a miniszterelnök és a miniszterek összetűzéséről. Mindenfelé izgatottan tárgyalják az esetet és még szenzációsabbá teszi a dolgot a Hazánk mai cikke, melyben nyíltan leleplezi, hogy mi adott alkalmat az éles nézeteltérésre. E cikk szerint **Héderváry** megbízatásakor azzal az elhatározással jött Zágrábról, hogy minden tétovázás nélkül feloszlattja a Házatot. Azonban Budapestre érkezése után a vezető politikusok felvilágosították, hogy e törvénytelen meg nem engedhető és a korona sem fogja így megsérteni az alkotmányt.

Erre Héderváry elállott az eredeti tervtől s csak az utóbbi minisztertanácsban ismételte meg a Ház feloszlattási tervét oda módosítva, hogy a porosz mintára erőszakosan szavaztassák meg az indemnitást. Ezt a következő módon indítványozta keresztül vihetőnek: egyik szabadelvű képviselő indítványozná a szavazás elrendelését, mire egyszerű fellállással s nem névszerinti szavazással döntenének. Az ellenzék bár milyen tombolását figyelembe sem véve ha három napig együtt ülne is a ház, végre is meg szavaztatnák az indemnitást, mire a Házatot feloszlattá.

Ez indítvány után az összes miniszterek felugráltak és tiltakoztak e törvényellenes eljárás ellen. Kijelentették, hogy ha az a terve a miniszterelnöknek, ők mindnyájan beadják lemondásukat.

Mindezekkel szemben az éjjel megjelent **Budapesti tudósító** könyvatos felhivatalosan megczáfolja a Hazánk cikkét.

Budapest, szept. 12. (Saját tud. táv.) A szabadelvű képviselők ma értekezletet tartottak **Hieronymi** Károly lakásán. A pártértekezlet összehívásáról tárgyaltak. Az ó-szabadelvűek sürgetik nagyon a követelések szigorú körvonalazását, mert azt remélik, hogy így a volt nemzetieket kiugrathatják a pártból.

Viharok következményei.

Nürnberg, szept. 12. A tegnapi vihar, mely a gyümölcsökben és erdőkben sok kárt okozott, a Lauf melletti Roppenbachban egy gyárimunkás feleségét és Beireut közelében egy községi szolgát fákról letört ágakkal megölt.

Dieppe, szept. 12. A forgalom Dieppe és Névhaven között újból megindult. A vihar előidézte kár igen jelentős. A tenger közelében levő szárazföldek megsemmisültek.

Francia hadihajók Keleten.

Páris, szeptember 12. Azok a hadihajók, melyek a francziák megvédésére mennek Keletre, a La Touche-Treville és a Chayla. A hajók egyike szombat reggel indul el.

Paris, szeptember 1g. Az Echo de Paris jelentése szerint a La Touche-Tre-

ville czirkálójahajó Toulont elhagyta, hogy utját a Giklándok felé folytassa. A Du Chayla előbbi hajóhoz Szyrában fog csatlakozni, ahol mindketten utasításokat fognak kapni. (M. T. I.)

Dementi.

London, szeptember 12. Az admirális alaptalannak jelenti ki a hirt, hogy a közel jövőben angol hajó menne az amerikai vizek felé. (M. T. I.)

A kiszolgált katonákat 14 napra szabadságolják.

Budapest, szept. 12. (Saj. tud. táv.) Ugy látszik, katonai körökben is aggodalmat keltett az általános elkeseredés, ami a kiszolgált katonák visszatartását követte. Erre enged következtetni az a módosítás, melynek hírére Eszékéről kapjuk. Ugyanis **Henler** ezredes a hadgyakorlatról haza érkezett ezredhez beszédet intézett, kihirdetve, hogy a 3 évet szolgáló katonák visszatartatnak az év végéig, de most **14 napi szabadságra mehetnek becsületszavukat kötve le, hogy visszatérnek.** Ugy látszik, mindenütt a módosítással fogják végrehajtani a visszatartó hadügyminiszteri rendeletet.

A bretonok Renan ellen.

Páris, szept. 12. Az Action jelenti Preguerből: Legof lelkész a templomban a katolikus bretonok tiltakozását függesztette ki a Renan emlékére állítandó szobor ellen. (M. T. I.)

Hajóösszeütközés.

Lorien, szerpt. 12. A Magueritte gőzös összeütközött a helybeli kikötő előtt horgonyzó Admiral Trechouard nevű páncéloshajóval. Mind két hajó súlyos sérüléseket szenvedett, azonban senki sem halt meg, sőt sérülés sem történt. (M. T. I.)

Alaptalan hir.

Konstantinápoly, szept. 12. Azon hir, hogy amerikai matrózok és arabok Beirutban összevesztek, miközben halálesetek és sérülések fordultak elő, teljesen légből kapott. (M. T. I.)

Ongyilkos börtönfelügyelő.

Sopron, szeptember 12. (Saj. tud. távir.) A soproni főügyész megkezdte a börtönök felülvizsgálását s a vizsgálat megkezdése után a börtönfelügyelő főbelötte magát.

Nemzetközi tejértékesítő kongresszus eszméje.

Brüsszel, szept. 12. Az itt gyűlésező tejértékesítő tanácskozás azon kívánságának adott kifejezést, hogy Belgium tegye meg az első lépéseket egy nemzetközi kongresszus egybehívására, a mely a vaj- és margarinforgalmat egyöntetűen szabályozza. (M. T. I.)

Részletek az El Mungar melletti csatáról.

Páris, szept. 12. A Journal részleteket közöl a Sdib el Arbestől az el Mungar melletti lefolyt csatáról. E szerint a francia csapat három részre volt osztva, melyek egyikét megtámadták a bakkarok, kik fegyvereket, lőtét és 450 élelmiszert, valamint 50 lővő-

szerrel megrakott tevét raboltak el. Több idegen légióbeli katona hulláját szétvagdalták. (M. T. I.)

Pótválasztás Dessauban.

Dessau, szept. 12. A mai pótválasztáson Schradert (szabadelvű egyesült) 13491 szavazattal képviselőnek választották. Keppler szocialista 12704 szavazatot nyert. (M. T. I.)

Sztrájk Oroszországban.

Minsk, szept. 12. Mintán a miniszterium megváltoztatta a kormányzás azon rendelkezését, hogy az üzleteket naponként esti 9 órakor kell bezárni, a kereskedelmi szolgák beszüntették a munkát és követelik azon rendelet visszaállítását, mely szerint az üzleti órákat az üzlettulajdonosokkal való egyezés útján állapítják meg. Több nagy áruház teljesen zárva van. (M. T. I.)

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Sorsjáték.

Regény.

Irtá: Stella (Szöke Berta.)

71

— Igen egyszerűen lelkem, a házasság igen előnyös rám nézve — felelt a másik — s én nem sokat gondolkozom, nincs bizonyítva, hogy minden szerelmi házasság boldog, sőt... ilyeneknél ellenben nem csinál az ember magának illúziókat s talán éppen azért sikerül...
— Ne, én nem tudnék ilyenbe belemenni.
— Te egészen más vagy, édesem, az én körülményeim kényszerítnek reá, míg a tied...

— Oh, a szüleim legfőbb óhaja volna, ha férjhez mennék és el is követhetnek mindent, de én, ha egy zer férjhez megyek, nem csak ismerem kell azt a férfit, akihez egész életemre lekötöm magam, de szeretem is.

— Te teheted azt, míg nekem Kálmánra is kell gondolnom, szegény... mikor jutna reá a sor, ha sokáig gondolkozom, vagy várnék amíg valaki belém szeret. Aztán Ida is nagy leány ma-holnap.

— Es Ika?

— O nem megy szegény. Az a család elég volt neki egész életére. Az olyan természetek, mint az övé, nem tudnak a viszonyokkal megalkudni. Ha mi kettőnkéről gondoskodva lesz, akkor kernl a sor Kálmánra.

Közlebb hajlott Mártához s a következő szavakat már a fülébe sugta:
— Imádozzál értünk, hogy ne kelljen sokáig várnod.

A lánynak minden vére arczába tolt, szíve oly hangosan dobogott, majd szét feszítette keblét.

— Nekem? — hebegte alig hallhatóan.

— Neked, nekem — bizonyította amaz — ni, hogy elpirultál — folytatta nevetve — és milyen ártatlan arcot vág hozzá, mintha mitsem tud a a dolgról.

— Nem értelek.

— Ugyan ne tedd magad kérlek, hisz még szegény apa...
Erős kopogás hallatszott az ajtón. Ika ijedten ugrott fel a pamlagra.

— Mi az? — kérdé, szemeit dörzsölve.

— En vagyok — hallatszott a Láposi hangja kívülről — három óra azt hiem márasz elég a siestától, négyre Szőregieként kell lennünk.

— Kálmánnak igaza van — mondta Ika — öltözködjtek lányok, itt rossz néven veszik, ha későn mentek.

— Es te? — tudakozódott Márta.

— Nekem bocsáss meg édesem, de... itthon maradok, lesznek ott olyanok, akikkel nem szívemsen jövök össze.

— Ki lesz ott? — kérdé Márta körülbelül egy óra múlva Jolántól, midőn Szőregiek-

hez menet, Kálmán kissé elmaradt tőlük — a kít Ika kerülni akar.

— Zeréndin.

— Az a szép asszony?

— Igen.

— Hát miért kerülni Ika.

— A vőlegénye az ő fivére.

Márta ragyogó arccal haladt barátja mellett. Beszélhetett az most már neki akármit, nem is hallotta. Az a rövidke mondat eloszlatta a kételyeket, melyek tegnap óta olyan iszonyuan marcangolták szívét, az a pár szó vissza adta reményét, hitét. Aztán a Jolán vallomása, nem eleget bizonyít az már maga? Onkéntelenül észébe jutott álma és elkomorult, de csak egy pillanatra, az álmainak gyakran az ellenkezője teljesül vigasztalta magát. A keblében fel-fel ujló kételyeket, ellenmondásokat a jelen boldogsága elhallgattatta. Jó kedvűen lépett a Szőregiek tágas elegáns szalujába hol nagy társaság verődött össze. Mosolygott magában a jó nénik és az urak tiszteletteljes hódolatán, melylyel minden oldalról körül vették. Nem magáért örült az ünnepeletésnek, hanem csupán azért, mert Láposi is tanuja lehetett annak.

Az élénk társalgás pár pillanatra megakadt. Zeréndin lépett a szobába. Minden felé szék tologatások üdvözlések lettek hallhatókká. Mártának elszorult a szíve. Ime szembe áll a félelmes ellenséggel. Mikor bemutatták őket egymásnak a szép nő fürkésző tekintettel mérte végig az előtte meghajló fiatal leányt. Ez a pillantás a veséig hatott Márta össze borzadt. Igy a tigris méri végig zsákmányát mielőtt a szerencsétlen áldozat vérszomjának martalékává lesz. A két nő lelkében végbemenő harcra csupán Láposinak volt sejtelve ő megértette azt a tekintetet és aggodott Márta miatt. Ismerte az asszony szenvedélyes lelkét, tudta hogy örültségében az ártatlanon képes bosszút venni. Pedig hogy a leány csakugyan ártatlan azt ő érezte lejjobbán! Azért sokért nem adta volna ha valami véletlel elszólítja őket egymástól, úgy ám hogy soha soha ne találkozzanak.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Ülés a Gazdasági együletben.

A Biharmegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya folyó hó 16-án, azaz szerdán délután 3 órakor a megyeház nagytermében *gyűlést* tart, melyre a választmányi tagok meghívottak.

Tárgyak:

1. Földmivelésügyi miniszter leirata a mesterséges borok forgalomba hozatalának tilalmazásáról.
 2. Földmivelésügyi miniszter kender és lentermelés felkarolása iránt.
 3. Földmivelésügyi miniszter értesít, hogy vándor pincz-mestereket alkalmazott.
 4. Földmivelésügyi miniszter Derecske község piaci helypénz díjzabását küldi.
 5. O. K. H. Sz. raktárszövetkezetek alapszabály tervezetének módosításába belemegy.
 6. Pókay Dezső javaslata szarvasmarha tenyésztésünk előmozdítása tárgyában.
 7. Pókay Dezső tudatja, hogy a Miniszteriumba lett helyezve.
 8. Jelentés a nagyváradi szőlőszeti és borászati kongresszusról.
 9. Előadás jelentése a nagyváradi élelmézési raktár részére szükségjelendő termények szállítására tett ajánlatról.
 10. Jelentés a f. év telén szervezendő háziipar tanfolyamokról.
 11. Jelentés a cselédek jutalmazására tett javaslattól.
 12. Jelentés a komádi állatkiállításról.
 13. Tagok felvétele.
- Nagyvárad, 1903 szeptember 8-án.

Markovits Antal,
egyleti elnök.

Olaszország hordóborkivitele.

Olaszország hordóborkivitele az 1903. évi január—júniusi hónapokban 961,504 hektoliter, tett 25.653,808 lira értékben, mely kivitel összehasonlítva az 1902. év hasonló időszakában kivitt 601,472 hektoliter, illetve 16.244,287 lira értékkel — 360,032 hektoliter, illetve 9.409,521 lira emelkedést mutat.

Az Olaszországból a monarchiába irányuló hordóborkivitel a f. évi januártól júniusig terjedő időszakban — az olasz hivatalos külforgalmi statisztika adatai szerint — 364,309 hektoliterre rugott, az elmúlt év hasonló időszakában bevitt 272,179 hektoliterrel szemben.

Forgalmi kimutatás 1903. szept. hó 8-ról. Tiszta buza körülbelül 4800 hltr. Kétszeres buza 700 hltr. Rozs 3500 hltr. Arpa 600 hltr. Zab 800 hltr. Tengeri 80 hltr. Burgonya 180 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 100 drb. Félhizott 110 drb. Sovány 200 drb. Süldő 460 drb. Malacz 272 drb. Hizott marha 38 drb. Jármos ökör 650 drb. Fejős tehén 240 drb. Borju 280 drb. Bivaly 14 drb. Jub és kecske 370 drb. Ló 412 drb.

Marha ártáblázat 1903. szept. 8-ról.
1 pár I-ső rendű jármos ökör 620—730 kor.
1 pár II-od rendű jármos ökör 510—610 k.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 260—500 k.
1 drb fejős tehén 110—280 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 160—300 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 130—200 k. 1 drb veres borju 24—52 k. 1 drb fél éves borju 46—76 k. 1 drb egy éves borju 54—90 k. 1 drb két éves borju 76—200 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 108—116 k. 1 pár fél éves sertés 36—54 k. 1 pár egy éves sertés 64—120 k. 1 pár két éves sertés 130—180 k. 1 drb igás ló 160—260 k. 1 pár ökörbőr 40—50 k. 1 pár tehénbőr 26—34 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóhbőr 10—20 k.

Értéktőzsde

Budapest, szept. 12.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határídők.

Budapest, szept. 12.

Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. szept. 12-én.

Magyar aranyjárdék 4	118.60
Magyar koronajárdék	97.20
Magyar vasuti köl sön aranyban 4/10	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.20
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	99.25
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	202.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	155.—
Osztrák járdék papirban	100.10
Osztrák járdék papirban	98.20
Osztrák járdék aranyban	120.75
Osztrák korona járdék	100.—
Osztrák államsorsjegyek	150.—
Osztrák magyar bank részvény	16.77
Magyar hitelbankrészvény	708.—
Osztrák hitelintézet részvény	649.66
Páti vista	95.—
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.03
Nemetbirodalmi márka	117.85
Londoni vista	289.22
20 márkás arany	28.48

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1903. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.						
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.
Budapest ind.	6 50	9	2	5 45	9 15	Kolozsvár ind.	7 13	3 18	12 59	6 17	11 10	P.-Ladány ind.	4	1 24	5 35	10 50	2 24	6 05
Rákos						Jegenye						Debreczen	5 03	2 50	6 26	11 58	3 56	7 42
Ujszász	9 07	11 56	3 59	9 27	11 19	B.-Hunyad	8 47	4 52	2 13	7 58	12 23	Érmihályfalva érk.	6 06	3 57	—	12 40	4 58	9 13
Szolnok			4 12			Csucsá	9 23	5 35	2 46	8 37	12 55	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.						
Szajol						Rév	10 10	6 33	3 24	9 31	1 37		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
P.-Ladány	10 43	2 14	5 28	11 53	12 55	Élesd	10 27	6 53	3 34	9 49	1 50	Érmihályfalva ind.	6 17	10 59	3 14	5 27	9 11	—
Báránd						Mező-Telegd	10 43	7 13	3 45	10 05	2 03	Debreczen	7 32	11 57	4 16	8 10	10 27	3 30
Sáp		2 40	5 48		5 32	F.-Vásárhely	11	7 34		10 23		P.-Ladány érk.	—	12 18	5 03	9 35	11 29	5 34
B.-Ujfalva	11 18	2 58	6 03	12 24	1 33	Váradi-Verence	11 09	7 44		10 33	2 26	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.						
M.-Peterd		3 10		1	6 15	Nagyvárad érk.	11 15	7 51	4 09	10 40	2 32		V. v.	V. v.	Nagy-Léta	V. v.	V. v.	
M.-Keresztes		3 21		1 14	6 31	Nagyvárad ind.	2 35	8 43	11 36	4 15	11 01	Debreczen i.	9 35	4 31	Vértés ind.	5 25	1 05	
Bors		3 33		1 28	6 50	Püspöki	2 49	8 52	11 47		11 14	Sáránd	10 18	5 16	M.-Pályi	5 47	1 30	
Püspöki	11 48	3 39		1 36	7 02	Bors	2 59		11 54		11 22	H.-Bagos	10 28	5 26	M.-Pályi	6 03	1 48	
Nagyvárad érk.	11 56	3 49	6 39	1 48	2 11	Mező-keresztes	3 23		12 05		11 37	H.-Pályi	10 45	5 45	H.-Bagos	6 18	2 05	
Nagyvárad ind.		4 10	6 46	2 06	2 18	Mező-Peterd	3 38		12 17		11 50	M.-Pályi	10 57	5 56	Sáránd	6 40	2 29	
V.-Velenceze		4 17		2 31	2 26	B.-Ujfalva	4 11	9 23	12 29	4 52	12 05	N.-Léta			Debreczen é.	7 18	3 13	
F.-Vásárhely		4 28		2 42		Sáp	4 40	9 38	12 47		12 25	Sáránd—Derecske.						
M.-Telegd		4 50	7 15	3 04	2 51	Báránd	5 01		1 01		12 41	Sáránd ind.	10 23	5 26	Derecske ind.	6	1 49	
Élesd		5 08	7 28	3 23	3 05	P.-Ladány	5 17	10 06	1 50	5 40	1 19	Derecske érk.	10 42	5 45	Sáránd érk.	6 20	2 09	
Rév		5 33	7 50	3 50	3 26	Szajol						Derecske—Sáránd.						
Csucsá		6 17	8 37	4 36	4 16	Szolnok		11 44	3 52	7 32	3 37		V. v.	V. v.	Sáránd	V. v.	V. v.	
B.-Hunyad		7 23	9 08	5 43	4 52	Ujszász							10 23	5 26	Derecske ind.	6	1 49	
Jegenye						Rákos							10 42	5 45	Sáránd érk.	6 20	2 09	
Kolozsvár érk.		8 37	10 08	7 12	5 51	Budapest érk.		1 50	6 40	9 35	7 10							

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 45	7 00	Szeged ind.	3 30	10 52	7 20	Nagyvárad ind.	10 20	4 45	7	Arad ind.	5 10	11 20	9 5
Ósi	10 30	4 56	7 16	H.-M.-Vásárhely	4 28	11 34	8 30	Ósi	10 30	4 56	7 16	Kétegyháza	6 14	12 33	10 5
Less	10 48	5 15	7 40	Orosháza	5 41	12 22	9 58	Less	10 48	5 15	7 40	Csaba érk.	6 40	12 59	11 24
Cséffa	11 03	5 34	8 05	Csaba érk.	7 00	1 14		Gyapju				Csaba ind.	7	1 38	4 50
Szalonta	11 26	6 02	8 46	Csaba ind.	7 27	1 38	4 50	Cséffa	11 03	5 34	8 05	Gyula	7 27	2 02	5 25
Kötegyán	11 44	6 24	9 15	Gyula	7	2 02	5 26	Szalonta	11 26	6 02	8 46	Sarkad	7 47	2 22	5 54
Sarkad	11 54	6 33	9 31	Sarkad	7 47	2 22	5 54	Kötegyán	11 44	6 24	9 10	Kötegyán	7 57	2 32	6 10
Gyula	12 18	6 57	10 01	Kötegyán	7 57	2 32	6 10	Sarkad	11 54	6 33	9 31	Szalonta	8 23	2 57	6 47
Csaba érk.	12 37	7 18	10 30	Szalonta	8 23	2 57	6 47	Gyula	12 18	6 57	10 01	Cséffa	8 43	3 15	7 18
Csaba ind.	1 44	7 41	4 44	Cséffa	8 42	3 15	7 18	Csaba érk.	12 37	7 18	10 30	Gyapju			
Orosháza	2 40	8 49	5 50	Less	9 04	3 33	7 51	Csaba ind.	2 05	7 29	4 32	Less	9 04	3 33	7 51
H. M.-Vásárhely	3 27	10 02	7	Ósi	9 21	3 49	8 16	Csaba	2 05	7 29	4 32	Ósi	9 21	3 49	8 16
Szeged-Rókus érk.	4 02	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	4	8 31	Kétegyháza	2 34	7 57	5 03	Nagyvárad érk.	9 32	4	8 31
								Arad érk.	3 32	9	6 05				

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.				Nagyvárad—Érmihályfalva.				Érmihályfalva—Nagyvárad.			
	Tv. sz. sz.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Tv. sz. sz.	V. v.		Sz. v.	V. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	V. v.
Nagyvárad ind.	5 30	4 30		Vaskóh ind.	4 15	2		Nagyvárad ind.	4 25	6 44		Érmihályfalva ind.	6 13	5 20	
V.-Velenceze	5 42	4 40		Lunka-Rézbánya	4 26	2 13		B.-Püspöki	4 40	7 10		Érselind	6 27	6	
Félix-Fürdő	6 07	5 05		Szudrics	4 50	2 42		Bihar	5	7 36		Székelyhid	7 10	6 48	
Kardó	6 24	5 21		Belényes	5 16	3 22		Paptamási	5 24	8 05		Nagykánya	7 22	7 02	
Nyárló				Sonkolyos	5 36	3 46		Gyapoly	5 37	8 21		B.-Diószeg	7 35	7 22	
Magyar-Gyepes	7 21	6 11		Belényes-Ujlak	5 47	3 58		B.-Diószeg	5 53	8 44		Gyapoly	7 50	7 40	
Tasádfő	7 39	6 28		Borz	5 55	4 08		Nagykánya	6 05	8 59		Paptamási	8 11	8 8	
Drág-Cséke	7 55	6 43		Sólyom	6 09	4 30		Szekekyhid	6 28	9 32		Bihar	8 29	8 33	
Magyar-Cséke	8 14	7		Gyanta	6 28	4 51		Érselind	6 49	10		B.-Püspöki	8 52	8 5	
Dused	8 28	7 13		Hollód	6 41	5 12		Érmihályfalva érk.	7 19	10 36		Nagyvárad érk.	9 06	9 85	
Szombatság-Rogoz	9 02	7 45		Szombatság-Rogoz	6 56	5 39									
Hollód	9 16	7 56		Dused	7 22	6 06									
Gyanta	9 31	8 10		Magyar-Cséke	7 36	6 21									
Sólyom	9 53	8 32		Drág-Cséke	7 55	6 42									
Borz	10 10	8 47		Tasádfő	8 09	6 56									
Belényes-Ujlak	10 22	8 57		Magyar-Gyepes	8 25	7 13									
Sonkolyos	10 36	9 09		Nyárló											
Belényes	11 22	9 42		Kardó	9 03	7 52									
Szudrics	11 46	10 14		Félix-Fürdő	9 17	8 06									
Lunka-Rézbánya	12 19	10 29		V.-Velenceze	9 38	8 31									
Vaskóh érk.	12 35	10 43		Nagyvárad érk.	9 49	8 43									

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.				Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.				Vésztő—Kötegyán—Hollód.				Hollód—Kötegyán—Vésztő.			
	V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	V. v.
Nagyvárad ind.	5 50	2		Gyoma ind.	3 49	2 30		Vésztő ind.	4 45	5 15		Hollód ind.	4 35	11	
Ósi	6 02	2 14		Ozed		2 54		Okány	5 07	5 33		Mocsár-Gyanta	4 45	11 12	
Uj-Palota	6 24	2 29		Déva-Ványa	4 37	3 26		Gyanta	5 23	5 48		Rippa	5 2	11 33	
Gyires	6 41	2 42		Kéthalom	4 51	3 43		Sarkad-Keresztur	5 36	5 57		Tenke	5 24	12 10	
Körösszeg	7 02	3 01		Körös-Ladány	5 13	4 06		Méhkerék	5 52	6 12		Fekete-Tót	5 44	12 32	
Szakál	7 39	3 31		Szeghalom	5 40	4 38		Kötegyán érk.	6	6 19		Fekete-Bátor	6 06	1	
Nagy-Tóti	7 55	3 47		Vésztő	6 12	5 22		Kötegyán ind.	6 16	6 31		Árpád	6 16	1 11	
Komádi	8 25	3 59		Kót	6 38	5 52		Pósa	6 29	6 46		Erdő-Gyarak	6 25	1 21	
Iráz	8 42	4 16		Iráz	6 52	6 07		Ilye	6 48	6 58		Csegöd	6 34	1 31	
Kót	9 14	4 39		Komádi	7 10	6 38		Csegöd	7 02	7 13		Ilye	6 57	1 51	
Vésztő	9 40	5 10		Nagy-Tóti	7 22	6 50		Erdő-Gyarak	7 12	7 23		Pósa	7 07	2 02	
Szeghalom	10 26	5 55		Szakál	7 48	7 23		Árpád	7 21	7 33		Kötegyán érk.	7 19	2 15	
Körös-Ladány	10 47	6 12		Körösszeg	8 11	7 47		Fekete-Bátor	7 39	7 54		Kötegyán ind.	8 06	2 40	
Kéthalom	11 05	6 30		Gyires	8 33	8 12		Fekete-Tót	7 52	8 09		Méhkerék	8 15	2 50	
Déva-Ványa	11 45	6 55		Uj-Palota	8 47	8 27		Tenke	8 15	8 37		Sarkad-Keresztur	8 33	3 10	
Ozed	12 03	7 15		Ósi	9 03	8 46		Rippa	8 39	9 06		Gyanta	8 43	3 21	
Gyoma érk.	12 26	7 39		Nagyvárad érk.	9 20	9 05		Mocsár-Gyanta	8 51	9 19		Okány	9 02	3 42	
								Hollód érk.	9 01	9 31		Vésztő érk.	9 20	4 02	

Székelyhid—Margitta—Sz.-Somlyó.				Sz.-Somlyó—Margitta—Székelyhid.				Szeghalom—Füzes-Gyarmat.				Füzes-Gyarmat—Szeghalom.			
	V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	V. v.
Székelyhid ind.	9 46	6 40		Szilágy-Somlyó ind.	3 18	1 50		Szeghalom ind.	10 20	5 50		P.-Ladány ind.	6 50	2 04	
A.-Keresztur	10 30	7 22		Sz.-Nagyfalu	3 43	2 17		Füzes-Gyarmat	10 45	6 17		Szerep	7 40	2 48	
V.-Abrány	10 44	7 35		Ipp	4	2 35		B.-N.-Bajom	11 43	7 15		B.-Udvari	7 54	3 01	
Monos-Petri	10 59	7 45		Széplak	4 35	3 12		B.-Udvari	11 58	7 30		B.-N.-Bajom	8 17	3 28	

Asztalos munkások

a Rimanóczy-gyártelepen állandó téli munka biztosítása mellett

felvétetnek

ma egész nap és hétfőn reggel

3 korona 20 fillértől 4 korona 50 fillér napi bér fizetéssel.

Mintegy 50.000 különféle zöld ojtás eladó őszi szállításra, rendelések már most elfogadhatnak.

Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor- és déligyümölcs-üzletében

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

Nagybani szállóeladás.

Csemege szálló kilója 20 kr.

Nagyobb vételnél árendemény.

Görög- és czukordinnyekben nagy választék.

Nagy raktár sajtnevek, prágai sódar, szalámiból. Naponta friss TEA-VAJ 1 kilo 1 frt 20 kr.

Világhírű

Előpataki gyögy-és borviz.

Egy liter 10 kr.

Kérjük t. vevőinket napi vagy heti szükségletüket feladni, a mit kihordó kocsinkkal díjtalanul hazaküldünk.

Vidéki rendeléseknél csomagolást nem számítunk s díjtalanul küldjük az itteni állomáshoz.

Számos megrendelést kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

SZABÓ ÉS HAJNAL.

Ujdonság! Megay Foot-Ball bombái a legkitűnőbb csokoládés gourmand-csemege 1 darab 15 kr.

Hazai ipar!

Butor

modern lakásberendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál,

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

TELEFON 194.

TELEFON 194.

GYÖRI SÁNDOR

gázerőre berendezett mű- és homoru köszörülő műhelye,

Nagyvárad, Kert-utca 1. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

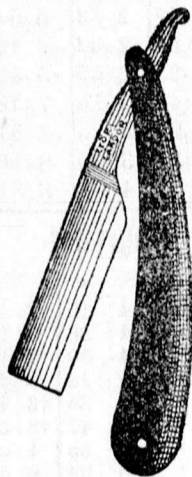
gázerőre berendezett

mű- és homoru köszörülő műhelyemet

Kert-utca 1. szám alá át helyeztem s azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően a legmodernebbül felszereltem.

Minden e szakmába vágó munkálatok, u. m. ollók, tyukszemvágók, beretvák és mindennemű kések tükörfényesre pallérozása valamint késműves munkák előállítására, a leglekiismeretesebb kidolgozás és árszámitás tekintetében a legolcsóbban állítatik elő.

Tisztelettel kérem a m. t. közönséget a saját érdektükben is, hogy óvakodjanak az utcai házaló köszörűsöktől, kik a munkát nevemben szedik össze köszörültetni s azt továbbítják.

295

Kiváló tisztelettel
Györi Sándor.

Férjem uram sem ellenzik

Dávid Gyula, eszéki gyógyszerész, az eszéki pomádéja ára 70 f, K. 1.20, 2.20, makacs arcfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-paszttal kőcsögje K. 8 és 5. Arcszűrlő fekete pont alaku miteszerek egyedüli mullasztója a juvenil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergon különös porszappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzek sziate illyő hajfestőmmel az őszülőknek, próbaúveg K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziallatok óv- és gyógypora.

Minden gondolkodás és kérdészködés nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajczárba,

melylyel nagy hárt elhárítanak azok, a kik óvszerképen és étvágygerjesztől bébe-korba adva bizaláskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10-15-20 kilogramm szükséges. Egy tekeres ára K. 2, mely

elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással

K. 10.32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogram 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogram csak K. 34. Kaphatók

posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis

Dr. Dávid Viktor.

Törv. védve. gyógyszerész-tudor, a m. kir. természetudományi társulat rendes tagja.

Szent István király gyógyszerárában, ESZÉK. Hódolmány.

B12

A

„Nagyváradai hitelbank részvénytársaság” működését Kossuth Lajos-utca 10. sz. a. megkezdte.

Üzletköre:

Betétek kamatozás végetti elfogadása könyvecskékre és folyó számlára, mely előbbi után 5% kamatot fizet, adó levonás nélkül.

Váltók leszámítolása.

Előlegek értékpapírokra és áru-készletre.

Jelzálogkölesön nyújtása házakra és földekre.

Értékpapírok vétele és eladása.

Szelvények és kisorsolt értékpapírok beváltása.

Hivatalos órák: d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig.

Az Igazgatóság.

Andriska Jenő

RÖVIDÁRU, NŐI- és FÉRFI SZABÓKELLÉKEK és DIVATÁRUK RAKTÁRA

NAGYVÁRAD, Szent László-tér 1. szám.

Keztyü gyári raktár!

1 pár női glacé —.70, —.85, 1.— frt.
1 pár női szarvasbőr, mosó —.75, 1.10 frt.

Czérna és selyem keztyük, valamint férfi és női svéd, kecskebőr stb. keztyük állandóan nagy választékban.

Keztyük tisztítása páronként 12 kr.

Férfi divatcikkék. — Rövidáruk és szabókellékek.

————— SZABOTT ÁRAK! —————

Legelőnyösebben beszerezhető

orvosi, sebészeti és betegápolási kötszerek,

különféle gummiáruk,

sérvkötők, has- és köldökkötők, jég-tömlők, mankó és bothüvelyek, fecskendők, tejszivók stb. 140

Valódi francia és angol különlegességek raktára!

TELEFON 488.

TELEFON 488.

Van szerencsém Nagyvárad városának és vidékének nagyrabecsült közönségét tisztelettel értesíteni, hogy Nagyváradon

a Kossuth Lajos-utca és a Nagypiaczter sarkán

ujjonnan épült Füchsl-féle bérpalotában pazar fényvel berendezett

„Bihar” kávéházamat és Buffet-söracsarnokomat

folyó évi szeptember 15-én, kedden déli 1 órakor ünnepélyesen megnyitom.

Látványosság számba menő helyiségeimet oly fényvel és kényelemmel rendeztem be, hogy azoknak pusztán megtekintése is már határozott szórakozást nyújt. A szórakozások minden neméről bőségesen gondoskodtam. Kávéházamat a földszinten pompásan berendezett **különszobákkal**, az emeleten izléses és kényelmes feljáráttal bíró **játéktermekkel** s az alagsorban egy modern kitűnő **tekepályával** rendelkezik. Ezekon kívül pedig kitűnő és állandóan jókarban tartott amerikai **tekeasztalokkal** is fel van szerelve. A tekepályát felszereltem

a híres angol ping-pong játékkal (szoba-tennisz)

is és az egy kisebb **táncz helyiséggel** és **borozóval** van egybekapcsolva.

A kávéházban **igen nagy számú bel- és külföldi hírlap** és **folyóirat** áll a nagyrabecsült közönség rendelkezésére. Hetenként többször zene-estélyekről is gondoskodom.

A kávéházban és söracsarnokban elsőrendű bel- és külföldi italokkal, **frissen csapolt kitűnő sörökkel**, konzervált tengeri halakkal, rákokkal, továbbá nagy választéku hús- és pástétom-félékkel, a **csemegék minden nemével** fogok szolgálni, polgáriasan mérsékelt árak mellett.

Üzletemet oly szolid alapon fogom vezetni, hogy azt bármely időben a legdisztingváltabb családok is látogathatják.

Igyekezni fogok, hogy mérsékelt áraimmal, pontos és figyelmes kiszolgálásommal helyiségeimet a nagyra-becsült közönség kedvencz találkozó helyévé tegyem és hogy becses vendégeim meglegedését ily módon kiérdemeljem.

Magamat a nagyrabecsült közönség szives pártfogásába és jóindulatába ajánlva

mély tisztelettel:

Gyárfás Pál,

kávés.

409

ÉRTESÍTÉS.

Áruházamban bevezetett nagy kedvezmény folytán van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy az

ősz és téli idény

remek divat-ujdonságai már megérkeztek, különösen kiemelendők a legszebb kivitelű

Női ruhakelmék, selymek, francia flanel és barchettek, kész női **blousok és aljak**,
Női, férfi és gyermek kalap ujdonságok.
Szőnyeg, függöny, asztal és ágyterítő.
Vásznak és fehérneműek gyári raktára.
Különlegességek **szőrmeáruban**.
Fegyházkötött harisnyák.

Jeager tanár-féle alsó ruhák.
Menyasszonyi kelengyék, minden kivitelben elvállaltatnak.
Női ruhák elkészítése a legdivatosabb kivitelben lesz eszközölve.
Kézimunkák, rövidárak és szabókellékek nagy raktára.

Kérem a n. é. közönség szives látogatását

Telefon: 232.

407.

Kiváló tisztelettel:

CZILLÉR IMRE,

Nagyáruháza,

Olaszi Fő-utca.

Fiók-üzlet Szt. László-tér.

Olcso szabott árak!

A híres temesvári bőrkeztvük gyári raktára.

Kecskeméty István

étterme és sörcsarnoka,
Nagyvárad, Lukács György-utca sarkán.

Naponta frissen csapolt *márcziusi sör*.

315 Saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BORO K.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák
étlap szerint vagy megállapított árak mellett
elfogadtatnak.

ABONNENSEK

elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Egyben van szerencsém a *vidéki utazó kö-
zönség* szives figyelmét felhívni, hogy

vendég-szobáimat

ujjonnan berendeztem és tisztántartására
különös gondot fordítok, ugyszintén

szállóhely

olcsó ár mellett szives rendelkezésre áll.

A várad-velencei volt Weinberger-
féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérebevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyvárad Takaré-
pénztárnál. 307.

SCHICHT-szappan

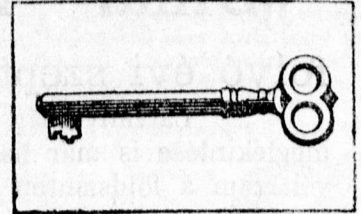
„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

Legjobb, legkiadó-
sabb és ezért a
legolcsóbb szap-
pan. Minden káros

hatásu vegyítéktől mentes.

— Mindenütt kapható. —

Vásárlásnál ügyelni kell arra, hogy minden darab szappan
„Schicht“ névvel és a fentebbi védjeggyel legyen ellátva.

Hirdetés.

A Nagyvárad Hitelbank

takarék- és segélyszövetkezet

működését megkezdette.

Tagok ez évi október 1-ig — mulasz-
tási illeték fizetése nélkül — felvétetnek.

A befizetések hétköznapokon *egész
napon át*, vasárnap és ünnepnapokon
pedig d. e. 9—11 óráig eszközölhetők a
«Nagyvárad Hitelbank r. t.» üzleti helyi-
ségében *Kossuth Lajos-utca* (Sándor
Samu-ház.)

Az igazgatóság.

Két 14—15 éves erősen ki-
fejlett és rajzolásban némileg
jártas fiu az

„Első magyar műdomborítógyár“

Nagyvárad, Nagypiacz-tér

aczelvő osztálya részére kezdő
fizetéssel tanoncznak felvétetik.

Németül beszélők előnyben
részesülnek.

Vászon, fehér és asztal ne-
mők, damast árak elismert
legelőnyösebb árban. Tartóssá-
gáért kezességet vállalunk.

Teljes menyasszonyi kelen-
gyék, remek kivitelben 100 frttól
5000 frtig.

Valódi angol és francia kü-
lönlegességek, czybelin, schot-
tisch és doubl kelmékben gyö-
nyörű választék — ugyszintén
olcsóbb kelmékben is — 120
centiméter széles, már 25 krtól
kezdve.

Óriási választék fekete és szí-
nes ruha és blous selymekben,
sima selymek, minden létező
minőség és színben a legolcsóbb
árakban.

Remek kivitelű díszek, selyem
aplicatio — chantütle és valan-
cien csipkék, fekete fehér és
ecrü színekben, — kivételes olcsó
árakban.

Férfi és gyermek fehérne-
mők, ingek, kézelők, gallérok,
harisnyák, zsebkendők, jäger
és trico alsó ruhák nagy vá-
laszték és nagyon olcsó árak-
ban.

Egy férfi gallér 10 kr.,
1 pár kézelő 20 kr.

Berliner és posztó nagy és
fél nagy kendők, fejkendők, se-
lyem, chachemir és delain-
ból, selyem, zsenillier, gyapju
schawlok.

Egy gyapju schawl 45 kr.

paplan és matrác

készítetés saját felügyeletünk
mellett, gyönyörű kivitelekben,
továbbá pluss, pique és trico
paplanok.

Fiók-üzlet:
Debreczen
Piacz-utca.

Fő-üzlet:
Nagyvárad
Bémer-tér.

Fiók-üzlet:
Kisvárdá
László-tér.

ÉRTESETÉS

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy
a közelgő **őszi és téli idényre** raktárunkat nagy meny-
nyiségben a **legujabb és legdivatosabb** árukkal és nagy
alkalmi vételekkel felhalmoztuk és kérjük az igen tisztelt
vásárló közönséget a saját érdekében is, hogy szolid és
legolcsóbb áruinkról s pontos kiszolgálásról általánosan
elismert üzletünket felkeresni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI.

Szolid szabott árak tulfizetés teljesen kizárva.

Különösen figyelemre méltó!

Az ujonnan berendezett női és gyermek confection
raktár dús választékban,
eredeti modellek.

Salon szőnyegek, futó, velvet
tapes ry és spárga szőnyegek
függönyök, lambrekinok, fali és
ágyelő szőnyegek, ágy garni-
turák, **csipke és tüll füg-
gönyök**, fehér — crem és
ecrü színben állandóan óriási
választékban és legolcsóbb árak-
ban.

Egy ablak szövet füg-
göny már 95 krért.

Mindennemű bélés árak és
hozzá való szabott árakban.

Egy ruhához teljes hoz-
závaló 1 frt 35 kr.

Teljes csecsemő kelengyék
gyönyörű kivitelben igen olcsó
árakban.

**Kacsi és plüss ta-
karók,**

gácsi és brassói pokró-
czok, méter és darab számra.

Eredeti gyári ár.